

ODC
721
923.4

FOLIA FORESTALIA 114

METSÄNTUTKIMUSLAITOS · INSTITUTUM FORESTALE FENNIAE · HELSINKI 1971

JOUKO VIRTÄ

YKSITYISMETSÄNOMISTAJIEN PUUNMYYN-
TÄLTÄ LÄNSI-SUOMESSA VUONNA 1970

TIMBER-SALES PROPENSITY OF PRIVATE
FOREST OWNERS IN WESTERN FINLAND
IN 1970

- N:ot 1—18 on lueteltu Folia Forestalia-sarjan julkaisuissa 1—41.
 Nos. 1—18 are listed in publications 1—41 of the Folia Forestalia series.
- N:ot 19—55 on lueteltu Folia Forestalia-sarjan julkaisuissa 19—96.
 Nos. 19—55 are listed in publications 19—96 of the Folia Forestalia series.
- 1969 No 56 Terho Huttunen: Länsi-Suomen havusahatukkién koko ja laatu vuonna 1966.
 The size and quality of coniferous sawlogs in western Finland in 1966. 1,50
- No 57 Metsäntutkimuslaitoksen päätös puutavaran mittauksessa käytettävistä muuntoluvuista ja kuutioimistaulukoista.
 Skogsforskningsinstitutets beslut beträffande omvandlingskoefficienterna och kuberings-tabellerna, som används vid virkesmätning. 28,80
- No 58 Paavo Tiihonen: Puutavaralajitaulukot 2. Maan eteläpuoliskon mänty, kuusi ja koivu.
- No 59 Paavo Tiihonen: Puutavaralajitaulukot 3. Männyn ja kuusen uudet paperipuutaulukot.
- No 60 Paavo Tiihonen: Puutavaralajitaulukot 4. Maan pohjoispuoliskon mänty ja kuusi. 2,—
- No 61 Matti Aitolahdi ja Olavi Huikari: Metsäojien konekaivun vaikeusluokitus ja hinnoittelu. Classification of digging difficulty and pricing in forest ditching with light excavators.
- No 62 Kullervo Kuusela ja Alli Salovaara: Etelä-Pohjanmaan, Vaasan ja Keski-Pohjanmaan mestävarat vuonna 1968.
 Forest resources in the Forestry Board Districts of Etelä-Pohjanmaa, Vaasa and Keski-Pohjanmaa in 1968. 3,—
- No 63 Arno Uusvaara: Maan ja metsän omistus Suomessa v. 1965 alussa ja sen kehitys v. 1957—65.
 Land and forest ownerships in Finland 1965 and their development during 1957—65.
- No 64 Timo Kurkela: Haavanruosteén esiintymisestä Lapissa.
 Leaf rust on aspen in Finnish Lapland. 1,—
- No 65 Heikki Ravela: Metsärunko-ojien mitoitus.
 Dimensioning of forest main ditches. 1,50
- No 66 Matti Palo: Regression models for estimating solid wood content of roundwood lots.
- No 67 Terho Huttunen: Suomen puunkäyttö, poistuma ja metsätase vuosina 1967—69.
 Wood consumption, total drain and forest balance in Finland in 1967—69. 2,50
- No 68 Lauri Heikinheimo, Seppo Paananen ja Hannu Vehviläinen: Stumpage and contract prices of pulpwood in Norway, Sweden and Finland in the felling seasons 1958/59—1968/69 and 1969/70. 2,50
- No 69 U. Rummukainen ja E. Tanskanen: Vesapistooli ja sen käyttö.
 A new brush-killing tool and its use. 1,—
- No 70 Metsätalastollinen vuosikirja 1968.
 Yearbook of forest statistics 1968. 6,—
- No 71 Paavo Tiihonen: Rinnankorkeusläpimitaan ja pituuteén perustuvat puutavaralajitaulukot.
- No 72 Olli Makkonen ja Pertti Harstela: Kirves- ja moottorisahakarsinta pinotavaran teossa.
 Delimiting by axe and power saw in making of cordwood. 2,50
- No 73 Pentti Koivulehto: Juurakoiden maasta irrottamisesta.
 On the extraction of stumps and roots. 1,50
- No 74 Pertti Mikkola: Metsähukkapuun osuus hakkuupoistumasta Etelä-Suomessa.
 Proportion of wastewood in the total cut in southern Finland. 1,50
- No 75 Ero Paavilainen: Tutkimuksia levityssajakohdan vaikutuksesta nopealiukoisten lannoit-teiden aiheuttamiin kasvureaktioihin suometsissä.
 Influence of the time of application of fast-dissolving fertilizers on the response of trees growing on peat. 2,—
- 1970 No 76 Ukko Rummukainen: Tukkimiehentäin, *Hylobius abietis* L., ennakkotorjunnasta taimi-tarhassa.
 On the prevention of *Hylobius abietis* L. in the nursery. 1,50
- No 77 Ero Paavilainen: Koetuloisia suopeltojen metsittämisestä.
 Experimental results of the afforestation of swampy fields. 2,—
- No 78 Veikko Koskela: Havaintoja kuusen, männyn, rauduskoivun ja siperialaisen lehtikuusen halla- ja pakkaskuivumisvaurioista Kivisuon metsänlannoituskeokentällä.
 On the occurrence of various frost damages on Norway spruce, Scots pine, silver birch and Siberian larch in the forest fertilization experimental area at Kivisuo. 2,—
- No 79 Olavi Huikari—Pertti Juvonen: Työmenekki metsäojituksessa.
 On the work input in forest draining operations. 1,50
- No 80 Pertti Harstela: Kasausajan ja valtimonlyöntitiheyden sekä tehollisen sahausajan määrit-täminen järjestettyjen kokeiden, pulssitutkimuksen ja frekvenssianalyysin avulla.
 Determination of pulse repetition frequency and effective sawing time with set tests pulse study and frequency analysis. 1,50
- No 81 Sulo Väänänen: Yksityismetsien kantohinnat hakkuuvuonna 1968—69.
 Stumpage prices in private forests during cutting season 1968—69. 1,—
- No 82 Olavi Huuri, Kaarlo Kytökorpi, Matti Leikola, Jyrki Raulo ja Pentti K. Räsänen: Tutki-muksia taimiyyppiluokituksen laatimista varten. I Vuonna 1967 metsänviljelyyn käytet-tyjen taimien morfologiset ominaisuudet.
 Investigations on the basis for grading nursery stock. I The morphological characteristics of seedlings used for planting in the year 1967. 1,50

FOLIA FORESTALIA 114

Metsäntutkimuslaitos. Institutum Forestale Fenniae. Helsinki 1971

Jouko Virta

YKSITYISMETSÄNOMISTAJIEN PUUNMYYNTIALTTIUS

LÄNSI-SUOMESSA VUONNA 1970

Timber-sales propensity of private forest owners in western Finland in 1970

Summary in English see page 5

ALKUSANAT

Tämä tutkimus tehtiin Metsäntutkimuslaitoksen metsäekonomian osastolla Länsi-Suomen puunjalostusteollisuuden aloitteesta ja kustannuksella helmi-elokuussa 1970.

Tutkimuksen edistymistä valvomaan perustettiin toimikunta, jossa em. aloitteentekijöitä edustivat metsänhoitajat ERKKI MANTERE ja MARTTI VAINIO ja Metsäntutkimuslaitosta professori SEPPO ERVASTI ja MMT VELI-PEKKA JÄRVELÄINEN sekä allekirjoittanut. Lisäksi neuvottelukuntaan kutsuttiin lisensiaatti TARMO KOSKINEN Tampereen yliopiston tutkimuslaitokselta.

Tutkimuksen keskeisimmät tulokset luovutettiin rahoittajille syyskuussa 1970. Tässä esi-

tetään vastaavat tulokset täsmennettyinä. Tavanomaisesta esitystyylistä on kuitenkin poikettu: lähdeviittauksia on tehty vain rajoitetusti, koska kirjoittajalla oli niukasti lähdeaineistoa käytettävissään päättäessään työn Berkeleyssä, USA:ssa keväällä 1971.

Neuvottelukunnan jäsenet neuvoivat tutkimuksen tekijää käsikirjoitusvaiheessa. MMT VELI-PEKKA JÄRVELÄINEN teki arvokkaita huomautuksia; aineiston tietokonekäsittelyssä avusti MML MATTI KÄRKKÄINEN sekä laskeustyössä metsänhoitajat TAPIO KLEN ja TATU OLLIKAINEN sekä metsäylioppilas ANTTI RYTKÖNEN.

Kiitän kaikkia tutkimukseen osallistuneita.

Kesäkuussa 1971

Lauri Heikinheimo

SISÄLLYSLUETTELO

	Sivu
ALKUSANAT	1
TAULUKKOLUETTELO	2
KUVAT	4
LYHENTEET	4
SUMMARY	5
LIST OF TABLES	7
LIST OF FIGURES	8
ABBREVIATIONS	8
0. TIIVISTELMÄ	9
1. JOHDANTO	10
2. TUTKIMUSALUE JA AINEISTO	11
21. Tutkimusalue ja perusjoukko	11
22. Otanta	12
23. Aineiston keruu	13
24. Vastausten kato	13
3. TULOSTEN ESITTÄMINEN	14
31. Myyntialttiusryhmittely	14
32. Taulukointi	16
4. TULOKSET	16
41. Myyntialttius omistajaryhmittäin ja alueosittain	16
411. Omistajaryhmät	16
412. Alueositteet	17
42. Myyntialttius ja aineelliset resurssit	18
421. Metsälökoko	18
422. Varallisuus	19
43. Myyntialttius ja taloutta koskeva päätöksenteko	22
431. Metsän merkitys omistajan taloudessa	22
432. Sijoitus- ja säästämispreferenssit	23
433. Päätösten perustelut	25
44. Puunmyyntiä säätelevät normit	27
45. Myyntialttius ja asenteet	29
451. Metsänhoito	29
452. Metsätöiden koneellistaminen	32
453. Raakapuun kauppa	33
454. Metsänomistajajärjestöt ja informaatiokanavat	37
46. Sukupolvien väliset mielipide-erot	39
KIRJALLISET LÄHTEET – BIBLIOGRAPHY	40
LIITTEET	41

TAULUKKOLUETTELO

	Sivu
1. Metsälöiden suuruusluokkakautuma alueosittain 1959	12
2. Vastausten kato suuruusositteissa omistajaryhmittäin	14
3. Metsälöiden lukumäärä, metsäpinta-ala ja raakapuun myyntimäärä myyntialttiusryhmittäin	15

4.	Metsälösuuruusositteet omistajaryhmittäin	16
5.	Metsälöiden lukumäärä ja metsäpinta-ala omistaja- ja myyntialttiusryhmittäin	17
6.	Metsäpinta-ala ja metsälöiden lukumäärä alueositteittain ja myyntialttiusryhmittäin	18
7.	Metsälöiden lukumäärä, metsäpinta-ala ja raakapuun myyntimäärä suuruusositteittain	19
8.	Metsälöiden lukumäärä suuruusositteittain ja myyntialttiusryhmittäin	19
9.	Metsänomistajien varallisuustunnukset alueositteittain	20
10.	Verotetun omaisuuden suhde velkoihin omistajaryhmittäin, alueositteittain ja myyntialttiusryhmittäin	20
11.	Metsänomistajatalouksien jakautuminen kotitalouksioneiden lukumäärän ja myyntialttiuden mukaan	21
12.	a) Metsätulojen merkitys maatalouden perusparannuksiin ja b) metsän tarjoamien työpaikkojen tärkeys alueositteittain ja myyntialttiusryhmittäin	22
13.	Metsätulojen merkitys perheen elatuksessa alueositteittain ja myyntialttiusryhmittäin	23
14.	Metsänomistajien sijoituspreferenssit omistajaryhmittäin ja alueositteittain	24
15.	Metsänomistajien sijoituspreferenssit alueositteittain ja myyntialttiusryhmittäin	25
16.	Metsänomistajien käsitys säästämismuotojen edullisuudesta alueositteittain ja myyntialttiusryhmittäin	26
17.	Parhaimman sijoitusmuodon valintaperuste alueositteittain ja myyntialttiusryhmittäin	27
18.	Epäedullisimman säästämismuodon valintaperuste omistajaryhmittäin ja alueositteittain	28
19.	Metsänomistajien asennoituminen metsänviljelyyn alueositteittain ja myyntialttiusryhmittäin	30
20.	Metsänomistajien asennoituminen taimikon hoitoon alueositteittain ja myyntialttiusryhmittäin	30
21.	Metsänomistajien asennoituminen rahan pidättämiseen avohakkuun yhteydessä omistaja- ja myyntialttiusryhmittäin	31
22.	Metsän hakkuumahdollisuuksien arvioiminen myyntialttiusryhmittäin	31
23.	Metsänomistajien asennoituminen metsätöiden koneellistamiseen omistaja- ja myyntialttiusryhmittäin	32
24.	Maanviljelijämetsänomistajien mielipide metsätöiden koneellistamisesta metsälökootain ja myyntialttiusryhmittäin	33
25.	Metsänomistajien mielipide raakapuun ostajien ostotoiminnasta suuruusositteittain ja myyntialttiusryhmittäin	34
26.	Metsänomistajien mielipide raakapuun ostajien luotettavuudesta alueositteittain ja myyntialttiusryhmittäin	34
27.	Metsänomistajien asennoituminen raakapuun ostajien järjestäytymiseen metsälökootain ja myyntialttiusryhmittäin	35
28.	Metsänomistajien mielipide raakapuun ostajien toiminnasta metsälökootain ja myyntialttiusryhmittäin	35
29.	Metsänomistajien asennoituminen raakapuun kaupan puolueettoman valvonnan lisäämiseen teollistumisasteittain ja ikäryhmittäin	36
30.	Metsänomistajien asennoituminen raakapuukaupan puolueettoman valvonnan lisäämiseen metsälökootain ja myyntialttiusryhmittäin	37
31.	Raakapuun a) hintaan ja b) kysyntään kohdistuvat odotukset metsänomistaja- ja myyntialttiusryhmittäin	38
32.	Maanviljelijämetsänomistajien asennoituminen metsänhoitoyhdistysten toimintaan alueositteittain ja myyntialttiusryhmittäin	38
33.	Nuoren ja vanhan sukupolven asennoituminen a) metsänviljelyyn ja b) raakapuun myyntiin	39

KUVAT

	Sivu
1. Ongelman lähestymistapa, muuttujatasot ja muuttujaryhmät	11
2. Puuston verotetun kasvun ja hakkuiden erotukset metsälösuuruusluokittain (pinotavaran kotitarvekäyttöä ei ole huomioitu)	18

LYHENTEET

Taulukkosarakkeen otsikkona:

- P = keskimääräistä pienempi myyntialttius
- K = keskimääräinen myyntialttius
- S = keskimääräistä suurempi myyntialttius

Taulukkorivin otsakkeessa:

- S = haastateltava on ollut samaa mieltä esitetystä väittämästä
- ES = haastateltava ei ole osannut sanoa mielipidettään
- E = haastateltava on ollut eri mieltä

SUMMARY

The purpose of this study was to reveal the factors connected with the timber-sales propensity, especially low sales propensity, of private forest owners in western Finland (see appendix 1). A sample of 41 communes was drawn, and from these a sample of 500 forest holdings. The owners were further grouped into three sales-propensity groups, mainly on the basis of the age distribution of their stands and the amount of timber sold in the five years preceding the study. Data was analysed by cross-classification. Forest owners were interviewed in April, 1970.

The study revealed that forest owners with low sales propensity amounted to 26 per cent in the coastal region (appendix 1), 35 per cent in the central region and 23 per cent in the north-eastern region. The percentage of forest owners with high sales propensity was highest, 50 per cent, in the north-eastern region.

The average cut per hectare was largest on forest holdings of 10–30 ha. The positive difference between annual growth and cut was largest on forest holdings of 5–10 ha, and above average on forest holdings of 50–70 ha.

Non-farmers owned 33 per cent of forest holdings of 3–10 ha and 21 per cent of forest holdings larger than this. Non-farmers with low sales propensity amounted to 39 per cent, with average sales propensity 28 per cent and with high sales propensity 33 per cent. The respective percentages of farmers were 31, 35 and 34. The low sales propensity of non-farmers seemed to be related to transfers of forest holdings by inheritance.

Low sales propensity was connected with a low achievement motivation; the owners with low sales propensity had the largest assets per liabilities and emphasized saving and security. Low sales propensity also seemed to be related to modest consumption habits, especially in the central and north-eastern regions. On the other hand, the economic activity of forest owners with high sales propensity seemed to be more dynamic and they were less risk averse; they were willing to borrow money for investments and adopt new forms of consumption.

The importance both of forest income for basic improvements in agriculture and of opportunity to work in one's own forest was emphasized in the central and north-eastern parts of the area under study. It was found that the need of forest income for basic improvements in agriculture was related to the propensity of forest owners to sell timber. Forest income was not considered to be of any importance for mortgage payments or purchase of new farming machinery by the group with low sales propensity.

The differences in forest owners' investment and sawing preferences showed that owners with high sales propensity were more apt to invest in forestry than those with low sales propensity. Those who had been selling timber only occasionally were also less interested in forest improvements.

According to the study, social norms and values related to sales of roundwood had lowered sales propensity particularly in areas whose level of industrialization was average. The general attitude towards a forest owner who cuts heavily and manages his forest intensively was less positive in these areas than elsewhere. Leaving the merchantables unsold was regarded as an indication of wealth in the entire area.

In the coastal region, there was a significant difference of opinion between sales-propensity groups concerning reforestation and the profitability of improving young growth: more forest owners with low than with high sales propensity felt that reforestation fails too often and that improvement of young growth is too laborious and unprofitable. Forest owners considering silvicultural and forest-improvement measures as their best investment alternative amounted to 14 per cent in the coastal region, 14 per cent in the central region and 10 per cent in the north-eastern region, although the respective percentages for forest holdings with more than 10 per cent of their forest land unproductive were 31, 21 and 35 per cent.

Low sales propensity by forest owners with

small forest holdings was related to negative attitudes towards mechanization of forest work. Numerous forest owners in the entire area stressed the damage caused by forestry machines to residual stands.

A study of factors related to sales of roundwood and sales propensity showed that buyers' activity was considered to be high or normal. There was a significant difference of opinion among forest owners with forest holdings of 5-10 ha: 38 per cent of those with low sales propensity but 75 per cent of those with high sales propensity considered buyers to be active. This implies that purchase organizations of buyers do not reach all forest owners with small forest holdings.

One-fifth of forest owners under study claimed that buyers of roundwood are not reliable. In the coastal region, the forest owners with low sales propensity had the least confidence in buyers; elsewhere, the difference between sales-propensity groups was not significant. Sixty per cent of forest owners thought that increased impartial control over sales of roundwood would be in their interest. Most supporters of increased control came from areas with a low level of industrialization, and owners under 50 years old favoured control more than older ones.

Conflicts between sellers and buyers affect sellers' confidence in buyers and increase support for increased impartial control. Forest owners who maintained that they had experienced unfairness from the buyers amounted to

32 per cent in the coastal region, 34 per cent in the central region and 41 per cent in the north-eastern region. The most frequent causes of conflict were found to be roads, storage areas, fences and delivery measurement among farmers, and damage to residual stands among non-farmers. Forty per cent of the farmers anticipated higher prices for roundwood in the future. There were no significant differences in price expectations between sales-propensity groups. A low sales propensity was related to stronger price expectations only among non-farmers.

Further results indicate that 39 per cent of forest owners with low sales propensity had never received any important information from the experts of the forestry associations. Of all forest owners with over-mature stands, 40 per cent were supporters of increased impartial control over sales of roundwood but had not used experts of forestry associations in delivery measurements. These facts imply that these organisations do not reach all forest owners with low sales propensity.

Young and future forest owners showed more positive attitudes towards mechanization of forest work, organization of roundwood buyers and logging operations all year round than older owners, but their attitudes towards collective price agreements and decreased exports of roundwood were less positive. This indicated that forest owners in the future will probably be more critical and more conscious of their interests than the forest owners of the present.

LIST OF TABLES

	Page
1. Forest holdings by size strata and regions, 1959	12
2. Non-respondents by size strata and owner groups	14
3. Percentage of forest holdings, forest area and sales of roundwood, by sales-propensity groups	15
4. Percentage of forest holdings by size strata and owner groups	16
5. Percentage of forest holdings and forest area, by owner groups and sales-propensity groups	17
6. Percentage of forest area and forest holdings, by regions and sales-propensity groups	18
7. Percentage of forest holdings, forest area and sales of roundwood, by size strata	19
8. Percentage of forest holdings by sales-propensity groups and size strata	19
9. Prosperity of forest owners by prosperity measures and regions	20
10. Assets-liabilities ratio by owner groups, regions and sales-propensity groups	20
11. Percentage of forest owners by number of appliances and sales-propensity groups	21
12. Percentage of forest owners distributed according to attitudes towards uses of forest income, by regions and sales-propensity groups	22
13. Percentage of forest owners distributed according to importance attached to use of forest income for living expenses, by regions and sales-propensity groups	23
14. Percentage of forest owners distributed according to investment preferences, by owner groups and regions	24
15. Percentage of forest owners distributed according to investment preferences, by regions and sales-propensity groups	25
16. Percentage of forest owners distributed according to opinions about saving alternatives, by regions and sales-propensity groups	26
17. Percentage of forest owners distributed according to criteria for choosing the most profitable investment alternative, by regions and sales-propensity groups	27
18. Percentage of forest owners distributed according to criteria for choosing the most unprofitable savings alternative, by owner groups and regions	28
19. Percentage of forest owners distributed according to their attitude towards artificial regeneration, by regions and sales-propensity groups	30
20. Percentage of forest owners distributed according to their attitude towards seedling-stand improvement, by regions and sales-propensity groups	30
21. Percentage of forest owners distributed according to their attitude towards an obligatory deposit for the regeneration of clear-cut areas, by owner and sales-propensity groups ..	31
22. Percentage of forest owners distributed according to their ability to determine whether there is saleable wood in their forest, by sales-propensity groups	31
23. Percentage of forest owners distributed according to their attitude towards mechanization of forest work, by owner and sales-propensity groups	32
24. Percentage of farm-forest owners distributed according to their opinion about mechanization of forest work, by size of forest holdings and sales-propensity groups	33
25. Percentage of forest owners distributed according to their opinion about the activity of roundwood buyers, by size strata and sales-propensity groups	34
26. Percentage of forest owners distributed according to their opinion about the reliability of roundwood buyers, by regions and sales-propensity groups	34
27. Percentage of forest owners distributed according to their attitude towards the organization of roundwood buyers, by size of forest holdings and sales-propensity groups	35
28. Percentage of forest owners distributed according to their opinion about the behaviour of roundwood buyers, by size of forest holdings and sales-propensity groups	35
29. Percentage of forest owners distributed according to their attitude towards increased impartial control over roundwood sales, by stage of industrialization and age group	36
30. Percentage of forest owners distributed according to their attitude towards increased impartial control over roundwood sales, by size of forest holdings and sales-propensity groups	37

	Page
31. Percentage of forest owners distributed according to their expectations concerning the price of and demand for roundwood, by owner and sales-propensity groups	38
32. Percentage of farm-forest owners distributed according to their attitude towards forestry associations, by regions and sales-propensity groups	38
33. Percentage of young and old forest owners distributed according to their attitude towards artificial regeneration and selling timber	39

LIST OF FIGURES

1. Approach to the problem, levels and groups of variables	11
2. Average differences between annual growth and cut (owner's use of cordwood not included)	18

ABBREVIATIONS

Column headlines:

- LA = less than average sales propensity
- A = average sales propensity
- AA = above average sales propensity

Row headlines:

- A = interviewee has agreed with the statement
- NO = interviewee has had no opinion on the statement
- DA = interviewee has disagreed with the statement

O. TIIVISTELMÄ

Tutkimuksen tarkoitus oli kartoittaa Länsi-Suomen yksityismetsänomistajien puunmyyntialttiuteen, erityisesti pieneen myyntialttiuteen liittyviä tekijöitä. Tutkimusalueelta arvottiin 41 näytekuntaa ja näytekunnista 500 vähintään 5 ha:n suuruista metsälöä. Näytemetsälöiden omistajia haastateltiin huhtikuussa 1970. Metsänomistajat jaettiin lähinnä metsälöiden puustotunnusten ja viiden haastattelua edeltäneen vuoden aikana myytyjen puumäärien perusteella kolmeen myyntialttiuseryhmään, sekä pääasiallisen toimeentulolähteen perusteella maanviljelijöihin ja metsätilanomistajiin. Aineistoa analysoitiin ristiintaulukoinnilla.

Tutkimus osoitti, että Rannikkoalueella (ks. aluejakoa, liite 1) oli metsäänsä keskimääräistä vähemmän myyviä metsänomistajia 26 %, tutkimusalueen keskiosassa eli Keskialueella 35 % sekä Koillisalueella 23 %. Metsäänsä keskimääräistä enemmän myyvien metsänomistajien osuus oli suurin, 50 %, Koillisalueella.

Hehtaaria kohden eniten oli myyty 10–30 ha:n metsälöistä. Kääpiömetsälöiden hakkuumahdollisuudet olivat usein käyttämättä; hakkuusäästöä oli kertynyt myös 51–75 ha:n metsälöihin.

Metsätilanomistajista, joiden omistuksessa oli 33 % alueen kääpiömetsälöistä ja 21 % muista metsälöistä, 30 % kuului pieneen, 28 % keskimääräisen ja 33 % suuren myyntialttiuden ryhmään. Maanviljelijöiden vastaava myyntialttiuseryhmä oli 31 %, 35 % ja 34 %. Metsätilanomistajilla pieni myyntialttiuseryhmä liittyi useimmiten ilman ostoa (lähinnä perintönä) tapahtuneeseen metsälönsaantoon.

Pieni myyntialttiuseryhmä oli yhteydessä vähäiseen taloudelliseen saavutusmotivaatioon: pieneen myyntialttiuseryhmän metsänomistajilla oli velkoihin nähden suurin omaisuus, he arvostivat säästämistä ja korostivat usein varmuutta sijoitus- tai säästämissäpäätöksen perustelunä. Keski- ja Koillisalueella pieni myyntialttiuseryhmä näytti liittyvän myös keskimääräistä vaatimattomampiin kulutustavoitteisiin ja -tottumuksiin. Sen sijaan suuren myyntialttiuseryhmän metsänomistajien taloudellinen toiminta oli dynaamisempaa ja heidän riskinsietokykynsä suurempi.

Metsän tarjoamien tulojen merkitys maatalouden perusparannuksiin sekä metsän tarjoamien työtilaisuuksien tarpeellisuus kasvoi siirryttäessä tutkimusalueella etelästä ja lännes-

tä koilliseen. Metsätulojen tarpeen maatalouden perusparannuksiin havaittiin olevan yhteydessä myyntialttiuteen; pieneen myyntialttiuseryhmä ei pitänyt metsätuloja erityisen tärkeinä maatalouden perusparannuksien rahoittamisessa.

Metsänomistajien sijoitus- ja säästämissuunnitelmien tarkastelu osoitti, että siirryttäessä pieneen myyntialttiuseryhmästä suuren myyntialttiuseryhmään mielenkiinto metsään tehtäviin sijoituksiin lisääntyi – erityisesti verrattuna maatalouden sijoituksiin. Metsäänsä vähän myyvät metsänomistajat eivät olleet kovin kiinnostuneita sijoituksista metsänparannus- ja hoitotöihin.

Puunmyyntiä säätelevät normit eli ympäristön arvostukset vaikuttivat myyntialttiuteen erityisesti keskinkertaisesti teollistuneilla alueilla, joilla metsäänsä voimakkaasti hakkaavaan ja hoitavaan metsänomistajaan suhtauduttiin kielteisesti. Metsän säästämistä pidettiin rikkauden merkinä koko tutkimusalueella.

Rannikkoalueen metsänomistajat pitivät taimikon hoitoa työläämpänä ja kannattamattomampana kuin Keski- ja Koillisalueen metsänomistajat. Vain 4 % Rannikkoalueen metsänomistajista piti metsänparannus- ja hoitotöitä edullisimpana sijoitusmuotona, vaikka 31 %:lla heistä oli metsänhoidon neuvonantajien arvion mukaan yli 10 % metsäpinta-alasta vajaatuottoista; vastaavat prosentiosuudet Keskialueella olivat 14 % ja 20 % ja Koillisalueella 10 % ja 35 %. Asennoituminen metsänviljelyyn ja taimikon hoitamiseen vaihteli myyntialttiuseryhmittäin ainostaan Rannikkoalueella, jossa pieneen myyntialttiuseryhmässä oli suhteellisesti eniten metsänomistajia, jotka pitivät taimikon hoitamista työläänä ja metsänviljelyä liian usein epäonnistuvana.

Kielteinen suhtautuminen metsätöiden koneellistamiseen liittyi varsinkin alle 30 ha:n metsälöiden omistajien pieneen myyntialttiuteen. Valtaosa metsänomistajista katsoi koneiden aiheuttavan suurta vahinkoa jäljelle jäävälle puustolle.

Selvittäessä raakapuun kauppaan liittyviä ja myyntialttiuteen vaikuttavia tekijöitä todettiin, että metsänomistajat pitivät ostajien osto-toimintaa joko aktiivisena tai normaalina. Laimaksi ostotoiminnan luonnehti vain 8 % metsänomistajista.

Kuitenkin kääpiömetsälöiden pienen myyntialttiuden ryhmän metsänomistajista vain 38 % piti ostotoimintaa aktiivisena, kun vastaava osuus suuren myyntialttiuden ryhmästä oli 75 %. Tämä viittaa siihen, että osa kääpiömetsälöiden omistajista on saattanut jäädä ostotoiminnan ulkopuolelle.

Viidesosa tutkimusalueen metsänomistajista katsoi, ettei raakapuun ostajiin voi nykyisin luottaa. Rannikkoalueella pieneen myyntialttiuteen liittyi keskimääräistä vähäisempi luottamus ostajia kohtaan, kun taas muualla myyntialtiusryhmien väliset mielipide-erot eivät olleet merkittäviä. Metsänomistajista 60 % halusi lisätä raakapuukaupan puolueetonta valvontaa, eniten valvonnan lisäämisen kannattajia oli vähän teollistuneilla alueilla ja alle 50-vuotiaat kannattivat sitä enemmän kuin yli 50-vuotiaat metsänomistajat. Pienten metsälöiden omistajat ja pienen myyntialttiuden ryhmän metsänomistajat kannattivat valvonnan lisäämistä keskimääräistä enemmän.

Metsänomistajien luottamukseen ostajia kohtaan ja valvonnan lisäämisen kannatukseen vaikuttavat kaupan osapuolten keskeiset erimielisyydet. 32 % Rannikkoalueen, 36 % Keski-alueen ja 41 % Koillisalueen metsänomistajista ilmoitti joutuneensa ostajien epäoikeudenmukaisen kohtelun alaiseksi. Tiet, varastopaikat, aidat ja luovutusmittaus maanviljelijöillä ja jäl-

jelle jäävät puusto metsätilanomistajilla olivat tavallisimmat erimielisyyksien aiheuttajat.

Noin 45 % metsänomistajista odotti raakapuun hinnan tulevaisuudessa nousevan. Myyntialtiusryhmien väliset erot olivat yleensä pienet. Ainoastaan metsätilanomistajien pienen myyntialttiuden ryhmässä oli keskimääräistä enemmän sellaisia, jotka uskoivat hinnan tulevaisuudessa nousevan.

Pieneen myyntialttiuteen liittyi melko passiivinen suhtautuminen tuottajajärjestöihin ja metsänhoitoyhdistyksiin keskimääräistä vähäisempi kannatus. Tämän ryhmän metsänomistajista 39 % ei ollut käyttänyt tietolähteenään metsätalouden neuvontaorganisaatioita. Samoin 40 % metsänomistajista, joilla oli yli-ikäisiä metsiä, ei käyttänyt metsänhoidonneuvojaa luovutusmittauksessa, mutta silti halusi lisätä raakapuukaupan puolueetonta valvontaa. Nämä seikat yhdessä viittaavat siihen, että nykyiset neuvontaorganisaatiot eivät tavoita kaikkia metsäänsä vähän myyviä metsänomistajia.

Nuoret ja tulevat metsänomistajat suhtautuivat myönteisemmin metsätöiden koneellistamiseen, ostajien järjestäytymiseen ja ympärivuotisiin hakkuisiin kuin isänsä. Sen sijaan hintasuositussopimukseen ja paperipuun viennin vähenemiseen nuoret suhtautuivat vanhempia kielteisemmin. Tämä viitanee siihen, että metsänomistajien kriittisyys lisääntynee ja liiketaloudellinen ajattelu voimistunee tulevaisuudessa.

1. JOHDANTO

Suomen metsävarojen hyväksikäyttö on tällä hetkellä intensiivistä. Vuotuinen poistuma on noin 3,5 % kokonaispuustosta; Ruotsissa vastaava luku on 2,5 %. Viimeisimmät metsien inventointitulokset osoittavat poistuman jakautuneen epätasaisesti maan eri osiin: Etelä-Suomessa ja ruotsinkielisen Pohjanmaan alueella on suhteellisen runsaasti vanhoja ikäluokkia, Keski-Suomen pohjoisosissa taas nuorten metsien osuus on kasvanut. Poistuman epätasainen jakautuminen saattaa osoittaa muutosta metsänomistajien myyntialttiudessa. Tätä käsitystä vahvistaa raakapuun ostajien havainto, että alueit-

taisten suunnitteiden mukaisia puumääriä on paikoin vaikea ostaa.

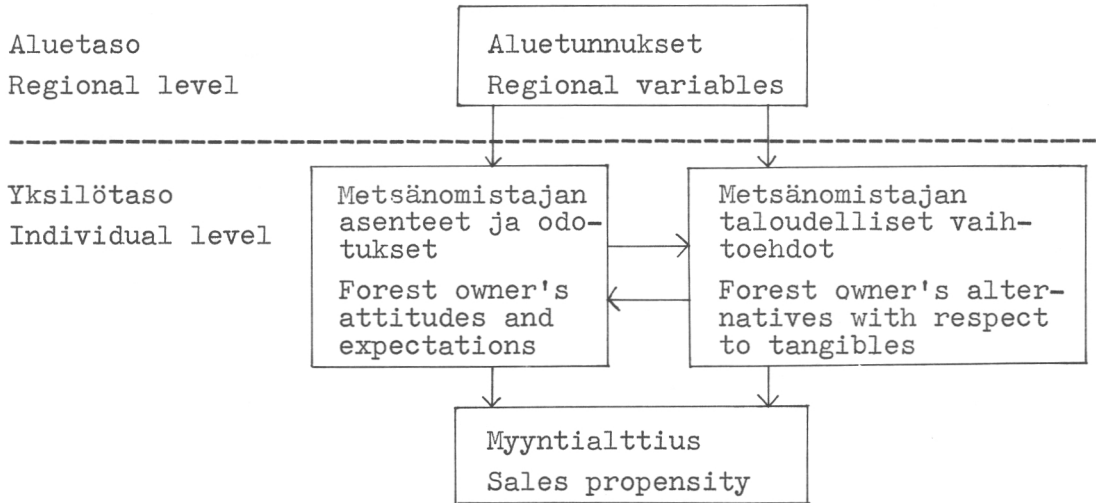
Yksityismetsänomistajien puunmyyntialttiuteen liittyviä ja vaikuttavia tekijöitä ei ole aiemmin selvitetty. Tämän tutkimuksen tarkoitus on alustavasti kartoittaa näitä tekijöitä, etenkin niitä, jotka liittyvät pieneen myyntialttiuteen, ja toimia koko maata koskevan vastaavanlaisen tutkimuksen esitutkimuksena.

Ongelman tarkastelussa on lähdetty siitä, että yksityismetsänomistajien puunmyyntialttiuteen vaikuttaa ensinnäkin se alue, jolla he toimivat. Mm. sellaiset myyntialttiuden kannalta

merkittävät seikat kuin puunkasvuedellytykset, elinkeinoelämän vilkkaus, kuljetusolot ja puunmyyntiä säätelevät normit vaihtelevat alueittain. Toiseksi metsälön suuruus, puuston rakenne, maastokuljetusolosuhteet, metsänomistajan tulot ja omaisuus jne. muodostavat lyhyellä tähtäyksellä kiinteän muuttujaryhmän, joka joko lisää tai vähentää metsänomistajan puunmyynti-

alttiutta. Kolmanneksi on oletettu, että aluetunnukset ja metsänomistajan taloudelliset vaihtoehdot vaikuttavat hänen asenteisiinsa ja odotuksiinsa, jotka edelleen vaikuttavat hänen puunmyyntialttiuteensa.

Kuva 1. kaavoittaa ongelman lähestymistapaa.

Kuva 1. Ongelman lähestymistapa, muuttujatasot ja muuttujaryhmät

Figure 1. Approach to the problem, levels and groups of variables

2. TUTKIMUSALUE JA AINEISTO

2.1. Tutkimusalue ja perusjoukko

Tutkimusalueen muodostivat:

- 1) Länsi-Suomen luontainen puunhankinta-alue ja
- 2) Keski-Suomen pohjoisosan eräät kunnat (ks. liite 1).

Varsinaisen tutkimuskohteen (perusjoukon) muodostivat luonnolliset henkilöt, henkilöyhtymät ja perikunnat, jotka omistivat yli 5 hehtaaria metsämaata tutkimusalueella. Perikuntien jäsenistä katsottiin tutkimuksessa metsänomistajaksi se jäsen, joka viljeli perikunnan omista-

maa tilaa tai jos sellaista ei ollut, pesänhoitajajäsen. Perusjoukko jaettiin ammatin perusteella maanviljelijöihin ja metsätilanomistajiin. Maanviljelijät saivat pääasiallisen toimeentulonsa maataloudesta, kun taas metsätilanomistajiksi määriteltiin ne, jotka saivat pääasiallisen toimeentulonsa muusta kuin maataloudesta.

Perusjoukon luettelona käytettiin vuoden 1969 elokuun maatalouslaskennan peruslomakkeita.

22. Otanta

Nuoren metsän suhteellista osuutta metsäpinta-alasta voidaan käyttää myyntialttiuden indikaattorina. Tähän perustuen muodostettiin kolme alueosittetta, joiden sisällä riukuasteisen ja sitä nuoremman metsän suhteellinen osuus oli mahdollisimman tasainen. Ositteiden odotettiin siten olevan homogeenisia tutkittavan suureen eli myyntialttiuden suhteen. Näin muodostetut alueositteet ovat seuraavat:

Alueosite 1, jossa riukuasteisen ja sitä nuoremman metsän osuus metsäpinta-alasta on alle 25 %. Tähän ositteeseen kuuluvat Ahvenanmaan, Lounais-Suomen, Uudenmaan-Hämeen ja Vaasan piirimetsälautakunnan alueet sekä Helsingin piirimetsälautakunnan tutkimusalueella sijaitsevat kunnat (ERVASTI ym. 1970, s. 8). Tätä ositetta kutsutaan jäljempänä *Rannikkoalueeksi*.

Alueosite 2, jossa riukuasteisen ja sitä nuoremman metsän osuus on 25–35 % metsäpinta-alasta. Ositteeseen kuuluvat Satakunnan ja Etelä-Pohjanmaan piirimetsälautakunnat sekä Keski-Pohjanmaan ja Pohjois-Hämeen piirimetsälautakuntien tutkimusalueella sijaitsevat kunnat. (ERVASTI ym. 1970, s. 8). Tätä ositetta kutsutaan *Keskialueeksi*.

Alueosite 3, jossa riukuasteisen ja sitä nuoremman metsän osuus metsäalasta on yli 35 %. Ositteeseen kuuluvat Keski-Suomen piirimetsälautakunnan pohjoisosan kunnat ja eräät Keski-

Pohjanmaan piirimetsälautakunnan tutkimusalueeseen rajoittuvat kunnat (ERVASTI ym. 1970, s. 8). Tätä ositetta kutsutaan jäljempänä *Koillisalueeksi*.

suuruusosite	nimitys	metsäpinta-ala ha
I	kääpiömetsälö	5 – 9.9
II	pieni metsälö	10 – 29.9
III	keskisuuri metsälö	30 – 99.9
IV	suuri metsälö	100 +

Vuoden 1959 maatalouslaskennan mukaan perusjoukkoon kuului 129 651 metsälöä. Maataloushallituksen vuoden 1969 maatalouslaskennasta antamien ennakkotietojen mukaan metsälöiden määrä on hieman kasvanut laskentojen välisenä aikana.

Koska metsälöiden kokonaislukumäärä vuodelta 1969 ei vielä ollut saatavissa on taulukossa 1 laskettu metsälöiden jakautuminen alue- ja suuruusositteisiin vuonna 1959.

Perusjoukosta poimittiin 500 metsälön otos siten, että ensin arvottiin näytekunnat, joista edelleen arvottiin näytemetsälöt. Vaikka kaksivaiheisessa otannassa tarvitaan samoin tarkkuusvaatimuksin suurempi havaintomäärä kuin yksivaiheisessa otannassa, käytettiin tässä tutkimuksessa kaksivaiheista otantaa, koska metsänomistajien haastattelu oli siten helpompi orga-

Taulukko 1. Metsälöiden suuruusluokkajakautuma alueositteittain 1959
Table 1. Forest holdings by size strata and regions, 1959

Suuruus- osite Size strata	Alueosite Region	Rannikkoalue Coastal region		Keskialue Central region		Koillisalue North-eastern region		Yhteensä Total	
		1000 met- sälöä forest holdings	%	1000 met- sälöä forest holdings	%	1000 met- sälöä forest holdings	%	1000 met- sälöä forest holdings	%
I	5 – 9.9 ha	12.8	27	15.8	22	1.1	11	29.6	22
II	10 – 29.9 ha	23.6	49	34.6	48	4.1	41	62.3	49
III	30 – 99.9 ha	10.0	21	19.1	26	4.0	49	33.0	25
IV	100 + ha	1.3	3	2.7	4	0.8	8	4.8	4
Yhteensä Total		47.6	100	72.1	100	9.9	100	129.7	100

nisoida ja matkakustannukset pienenivät. Myös metsälönäytteen poiminta kävi täten nopeasti, mikä puolestaan oli tärkeää tutkimukselle varatun ajan lyhyden vuoksi.

Koska muuttujien kunnittaiset jakautumat eivät aina vastaa koko alueen jakautumia, saateen pienellä kuntanäytteellä saada koko alueesta epätarkkoja tuloksia. Tämän vaaran vähentämiseksi arvottiin näytekuntia suhteellisen runsaasti eli 280 kunnasta 41. Kuntanäytekiintiö jaettiin alueositteiden kesken niissä sijaitsevien kuntien lukumäärien suhteessa. Alueositteittain kunnat jaettiin vielä teollistumisasteen mukaan (kolme astetta) ja laskettiin näiden kuntaryhmien yksityismetsien pinta-alojen suhteet alueositteittain. Teollistumisasteluokittelu perustui vuonna 1969 julkaistussa Suomi Käsikirjassa esitettyyn kuntien teollistuneisuusluokitteluun. Kunkin alueositteiden kuntanäytekiintiö jaettiin alueen eri teollistumisastetta olevien kuntien kesken em. suhteessa. Muodostetuista 9 (3 x 3) kuntaluettelosta arvottiin kullekin luettelolle kiintiöity kuntamäärä. Näytekunnat on luettelut liitteessä 2.

Tutkimuksessa käytettävän havaintomäärän ratkaisevat haluttu tulosten tarkkuus ja käytettävissä olevat rahavarat. Tulosten tarkkuuden määrittämiseksi tarvitaan tieto mitattavan suureen varianssista, jota tässä tutkimuksessa oli vaikea määrittää etukäteen. Tästä syystä tarvittava metsälönäytemäärä määrittiin Helsingin

yliopiston laskentakeskuksen suosittelemien ”nyrkkisääntöjen” perusteella seuraavasti:

- tuloksia analysoitaisiin etupäässä ristitaulukoimisen avulla
- kolmen muuttujan kolmiluokkaiseen taulukoon tarvitaan vähintään 270 (10×3^3) havaintoa edellyttäen, että havainnot jakautuvat tasaisesti luokittain
- ennakkoon tiedettiin noin viidesosan metsänomistajista olevan nk. metsätilanomistajia. Jotta tätä ryhmää voitaisiin analysoida erillisinä, tarvitaan vähintään 90 havaintoa, jos käytetään kahden muuttujan kolmiluokkaisia taulukoita.

Näiden sääntöjen ja käytettävissä olevien rahavarojen perusteella saatiin otoksen kooksi 500 metsälöä.

Suuruusositteittaisia näytekiintiöitä määrätessä painotettiin suuria metsälöitä koska ne tutkimuksen tarkoituksen kannalta ovat tärkeimpiä kuin pienet metsälöt. Kääpiömetsälöitä arvottiin 90, pieniä metsälöitä 200, keskisuuria 140 ja suuria 70, jolloin otantaosuudet olivat vastaavasti 3,0 ‰, 3,2 ‰, 4,2 ‰ ja 14,5 ‰. Suuruusositteittaiset näytekiintiöt jaettiin alueositteiden kesken kunkin alueositteiden ja koko tutkimusalueen samaan suuruusositteeseen kuuluvien metsälöiden lukumäärän suhteessa. Saman periaatteen mukaisesti jaettiin alue- ja suuruusositteittaiset metsälökiintiöt näytekuntiin.

23. Aineiston keruu

Aineisto koottiin kolmesta lähteestä:

- haastateltiin metsänomistajia;
- paikalliselta metsänhoidonneuvostalalta tiedusteltiin näytemetsälöiden puuston rakennetta sekä omistajan myyntialttiutta;
- veroviranomaisilta koottiin näytemetsälöitä koskevia tietoja.

Metsänomistajia haastattelivat ja verovirastoista kokosivat tietoja etupäässä metsäylioppilaat. Kaikkiaan haastatteloita oli 12. Metsän-

hoidonneuvojilta hankittiin tiedot kirjeitse. Kuitenkin haastattelijat kävivät keräämässä palauttamatta jääneitä lomakkeita.

Haastattelijoiden koulutukseen käytettiin yhteensä 10 luentotuntia. Kukin haastattelu kesti keskimäärin 75 minuuttia, ja sitä varten kertyi 35 ajokilometriä/haastattelu. Tietojen keruu maksoi 22 mk havaintoyksikköä kohden.

Metsänomistajia haastateltiin huhtikuussa 1970. Verotustiedot ovat vuodelta 1968.

24. Vastausten kato

Perusjoukon luetteloinnin ja haastattelujen välisenä aikana oli näytteeseen arvotuista met-

sänomistajista 5 poistunut perusjoukosta: joko myynyt tilansa (3) tai kuollut (2). Jäljelle jää-

Taulukko 2. Vastausten kato suuruusositteissa omistajaryhmittäin
Table 2. Non-respondents by size strata and owner groups

Suuruusosite Size strata	Maanviljelijä Farmer		Metsätilanomistaja Non-farmer		Yhteensä Total	
	Luku- määrä Number	% näyttees- tä % of sample	Luku- määrä Number	% näyttees- tä % of sample	Luku- määrä Number	% näyttees- tä % of sample
I 5 - 9.9 ha	4	8	5	17	9	10
II 10 - 29.9 ha	5	3	3	6	8	4
III 30 - 99.9 ha	1	1	5	19	6	4
IV 100 + ha	1	2	2	18	3	4
Yhteensä Total	11	2	15	14	26	5

neestä 495 näytteeseen arvotusta metsänomistajasta 10 kieltäytyi haastattelusta ja 28:aa haastattelija ei tavoittanut. Tämä tavoittamatta jääneiden suhteellisen suuri osuus johtui haastatteluoperaation lyhytaikaisuudesta (haastattelutavat joko matkoilla tai sairaalassa jne.) sekä siitä, että osa haastateltavista asui tutkimusalueen ulkopuolella (Itä-Suomessa 5, Ruotsissa 3). Tämän ryhmän pienentämiseksi postitettiin Suomessa asuville täyttämishojjein varustetut haastattelulomakkeet. Yhden uusitun palautuspyynnön jälkeen 12 metsänomistajaa palautti

lomakkeen, joka liitettiin aineistoon.

Puustoa koskevat tiedot saatiin lähes kaikista näytemetsälöistä; verotustiedot saatiin kaikista. Näiden tietojen perusteella voitiin täsmentää tavoittamatta jääneiden ammatti. Taulukosta 2 ilmenee kadon yksityiskohtainen jakautuminen.

Suuruusositteittain kato jakautui melko tasaisesti. Metsätilanomistajien kohdalla kato oli suhteellisesti paljon suurempi kuin maanviljelijöillä. Kadoksi jääneen joukon vähyyden vuoksi haastattelusta näytteestä voitaneen laskea käytännössä harhattomia tunnuslukuja.

3. TULOSTEN ESITTÄMINEN

31. Myyntialttiusryhmittely

Tuhtimuksen keskeisintä suuretta myyntialttuutta mitattiin viidellä eri tavalla:

- kysyttiin metsänomistajan mielipidettä omista myyntimääristään verrattuna muiden metsänomistajien myyntimääriin;
- tiedusteltiin tosiasiallisia myyntimääriä viiden haastattelua edeltäneen vuoden aikana;
- pyydettiin paikkakunnan metsänhoidonneuvojan arvio metsänomistajan myyntialttuudesta;
- metsänhoidonneuvoja arvioi nuoren metsän (riukuvaiheisen ja sitä nuoremman) osuuden näytemetsälöstä ja
- metsänhoidonneuvoja arvioi yli-ikäisen metsän osuuden näytemetsälöstä.

Viimeksi mainittua luokittelua varten normitettiin kiertoaika metsätyypeittäin ja puulajeittain oheisen asetelman mukaisesti:

	mänty	kuusi	koivu
CT	115 v.		
VT	85 v.		
MT	75 v.	85 v.	75 v.
OMT		75 v.	65 v.

Tällä tavoin luotiin yhtenäinen arvostelu-peruste kaikille metsänhoidonneuvojille, vaikka tiedettiin asetettuihin rajoihin sisältyvä mieltävaltaisuus.

Alustavan tutustumisen jälkeen osoittautui, että

- metsänomistajia luokitellessaan metsänhoidonneuvojat olivat käyttäneet suhteellisen vähän ääriarvoja;
- nuoren metsän suhteellinen osuus korreloi erittäin merkittävästi paitsi metsänhoidonneuvojan myös metsänomistajan oman myyn-

tiarvion ja tosiasiallisten myyntimäärien kanssa;

- kaikki korrelaatiot olivat erittäin merkitseviä, mutta selitysaste jäi suhteellisen alhaiseksi eli alle 10 %.

Tosiasiallisten myyntimäärien alueittaiset keskiarvot olivat seuraavat:

Rannikkoalue 2.1 k-m³/ha/v, Keskialue 1.8 k-m³/ha/v, Koillisalue 1.5 k-m³/ha/v. Myyntimäärä hehtaaria kohden laskettuna pieneni siten edettäessä tutkimusalueella etelästä ja lännestä koilliseen. Tosiasiallisten myyntimäärien hehtaaria kohden laskettua keskiarvoa ei kuitenkaan voida käyttää myyntialttiuden mittarina, sillä se jättää huomioimatta metsämaan boniteetin suomat hakkuumahdollisuudet ja antaa harhaanjohtavan kuvan eri alueiden metsänomistajien myyntialttiudesta. Tästä syystä laskettiin metsälöittäin seuraava erotus:

Verotettu k-m³/v¹⁾ - myyty k-m³/v - kotitarpeeksi käytetty tukkipuu k-m³/v. Näin saatiin puuston keskimääräisen kasvun ja hakkuiden välisen erotuksen estimaatti, joka eliminoi boniteetin vaihtelusta aiheutuvat erot ja jota voitiin käyttää todellisten myyntimäärien asemasta.

Mikään em. viidestä mittarista ei yksin näyttänyt kelpaavan metsänomistajan myyntialttiuden määrittäjäksi. Tästä syystä päätettiin myyntialttius määrittää yhdistetyn mittarin avulla seuraavasti:

Myyntialttius on suuri, jos metsänomistajan ja/tai metsälön tunnusmerkit täyttävät saman-

1) Seuraavassa käytetään tästä nimitystä "Kasvu".

aikaisesti ehdot:

- a) - nuoria metsiä > 30 % metsäpinta-alasta;
- metsänhoidonnuvojan arvio "myyntialtis";
- normitetun kiertoajan ylittäneitä puustoja < 15 % metsäpinta-alasta;
- hakkuut kasvua suuremmat;

tai jos tunnusmerkistössä täyttyvät samanaikaisesti ehdot:

- b) - nuoria metsiä > 30 % metsäpinta-alasta;
- metsänhoidonnuvojan arvio "myyntialtis";
- ei ole normitetun kiertoajan ylittäneitä puustoja.

Myyntialttius on pieni, jos metsänomistajan ja/tai metsälön tunnusmerkistössä täyttävät samanaikaisesti ehdot:

- a) - normitetun kiertoajan ylittäneitä puustoja > 5 % metsäpinta-alasta;
- kasvu vähintään 1.50 k-m³/ha/v hakkuita suurempi;

tai jos tunnusmerkistössä täyttävät samanaikaisesti ehdot:

- b) - normitetun kiertoajan ylittäneitä puustoja > 5 % metsäpinta-alasta;
- kasvu vähintään 1.06 k-m³/ha/v hakkuita suurempi;
- metsänomistaja itse arvioi myyvänsä vähän;
- metsänhoidonnuvojan arvio on "myyntialttius pieni".

Myyntialttius on keskimääräinen, jos metsän-

Taulukko 3. Metsälöiden lukumäärä, metsäpinta-ala ja raakapuun myyntimäärä myyntialttiusryhmittäin

Table 3. Percentage of forest holdings, forest area and sales of roundwood, by sales-propensity groups

	Myyntialttius Sales propensity			
	Pieni Less than average	Keskimääräinen Average	Suuri Above average	Yhteensä Total
Metsälöiden lukumäärä Forest holdings	33	33	34	100
Metsäpinta-ala Forest area	27	33	40	100
Raakapuun myyntimäärä Sales of roundwood	11	27	62	100
Keskimääräinen myyntimäärä k-m ³ /ha/v Average sales, solid m ³ /ha/yr	0.8	1.5	2.9	.

prosenttia
per cent

omistajan ja/tai metsälön tunnusmerkistö ei kuulu kumpaankaan edellä määriteltyyn ryhmään²⁾. Muodostettujen myyntialttiusryhmien

2) Asianmukaisinta olisi puhua keskimääräisen, keskimääräistä pienemmän ja keskimääräistä suuremman

osuudet tutkimusalueen metsälöiden lukumäärästä, metsäpinta-alasta ja raakapuun myyntimäärästä on esitetty taulukossa 3.

myyntialttiuden ryhmistä. Koska tekstissä viitataan toistuvasti em. ryhmittelyyn, käytetään yllä esitettyjä lyhyempiä ilmaisuja.

32. Taulukointi

Tutkimuksessa pyrittiin selvittämään kuhunkin myyntialttiusryhmään kuuluvien metsänomistajien tunnusomaisia piirteitä. Se suunniteltiin siten, että kolmen muuttujan yhtäaikainen tarkastelu oli mahdollista. Analyysivaiheessa muuttujajakautumia tarkasteltiin paitsi myyntialttiusryhmittäin myös alue- ja suuruusositteittain. Mikäli alue- tai suuruusositteittainen tarkastelu ei antanut uutta tietoa tutkitavan muuttujan jakautumasta, tulosjakautuma on esitetty ainoastaan kahden muuttujan taulukkona.

Tuloksia esitettäessä on maanviljelijöiden ja metsätilanomistajien ryhmät pidetty erillään, mikäli saadut vastausjakautumat poikkesivat toi-

sistaan ja tulokset on esitetty vain toista ryhmää koskevana milloin kysymys on ollut toiselle ryhmälle soveltumaton (esim. maatalouden koneet metsätilanomistajilla jne.).

Taulukointiteknisistä syistä myyntialttiusarakkeiden otsikkoina on käytetty kirjaimia *P*, *K* ja *S*, jolloin *P* merkitsee pientä, *K* keskimääräistä ja *S* suurta myyntialttiutta. Samoin esitettäessä asenneväittämiä vastausjakautumien rivien tunnuksina *S* merkitsee, että haastateltava on ollut joko samaa tai jokseenkin samaa mieltä, *ES* merkitsee, ettei hän ole osannut sanoa mielihetimitään ja *E*, että hän on ollut eri mieltä tai jokseenkin eri mieltä esitetystä väittämästä.

4. TULOKSET

41. Myyntialttius omistajaryhmittäin ja alueositteittain

411. Omistajaryhmät

Maanviljelijät omistivat 76 % tutkimusalueen metsälöistä, 79 % metsäpinta-alasta ja heidän osuutensa raakapuun myyntimäärästä oli 80 %. Metsätilanomistajat omistivat suhteellisesti enemmän pieniä metsälöitä kuin maanviljelijät:

32 %:lla tutkimusalueen metsätilanomistajista oli kääpiömetsälö (5–9.9 ha), kun vastaava osuus maanviljelijöillä oli 20 %.

Metsätilanomistajilla pienen myyntialttiuden ryhmään kuuluvien osuus oli suhteellisesti suurempi kuin vastaava osuus maanviljelijöillä (sekä

Taulukko 4. Metsälösuuruusositteet omistajaryhmittäin

Table 4. Percentage of forest holdings by size strata and owner groups

Suuruusosite Size strata	Maanviljelijä Farmer	Metsätilanomistaja Non-farmer	prosenttia per cent Yhteensä Total
I 5 - 9.9 ha	67	33	100
II 10 - 29.9 ha	77	23	100
III 30 - 99.9 ha	83	17	100
IV 100 + ha	84	16	100
Yhteensä Total	76	24	100

Taulukko 5. Metsälöiden lukumäärä ja metsäpinta-ala omistaja- ja myyntialttiusryhmittäin

Table 5. Percentage of forest holdings and forest area, by owner groups and sales-propensity groups

	Omistajaryhmä Owner group	Myyntialttius Sales propensity			prosenttia per cent
		P LA	K A	S AA	Yhteensä Total
Metsälöiden lukumäärä Forest holdings	Maanviljelijä Farmer	31	35	34	100
	Metsätilanomistaja Non-farmer	39	28	33	100
Metsäpinta-ala Forest area	Maanviljelijä Farmer	25	35	40	100
	Metsätilanomistaja Non-farmer	35	27	38	100

lukumääräisestä että metsäpinta-alasta lasketuna). Omistajaryhmien välistä myyntialttiuseroa osoitti sekin, että 30 %:lla metsätilanomistajista oli puuston verotettu kasvu tutkimusajanjaksona keskimäärin 1.5 k-m³/ha/v hakuita suurempi, kun maanviljelijöillä vastaava osuus oli vain 21 %.

Haastattelussa tiedusteltiin myös metsälön saantotapaa. Maanviljelijöillä ei havaittu yhteyttä myyntialttiuden ja metsälön saantotavan välillä. Sen sijaan 76 % pieneen myyntialttiuden ryhmään kuuluvista metsätilanomistajista oli saanut metsälönsä perintönä ja 18 % ostanut sen sukulaisiltaan. Vastaavat osuudet keskimääräisen ja suuren myyntialttiudenryhmän metsänomistajilla olivat 53 % ja 15 %. Metsätilanomistajilla pieni myyntialttius näytti liittyvän perinnön kautta tapahtuneisiin omistajavaihdoksiin.

412. Alueositteet

Koillisalueen metsälöistä puolet (metsäpinta-alasta 62 %) kuului ryhmään myyntialttius suuri. Tällä alueella esiintyi yleisimmin sellaisia metsälöitä, joissa hakkuumäärät olivat metsiköiden nuoruuden takia huomattavasti pieneen-

tyneet. Keskialueen metsistä sen sijaan näytti suhteellisen suuri osa kuuluvan metsänomistajille, joiden myyntialttius oli pieni. Vuosina 1964–1965 tehtyjen inventointien perusteella Etelä-Suomi ja Vaasan seutu näyttivät olevan alueita, joissa myyntialttius oli pienin. Tässä tutkimuksessa saatujen ja inventointitulosten eroavuutta selittää kuitenkin se, että vuonna 1967 raivosi Lounais-Suomessa myrsky, joka etenkin näytekuunniksi sattuneiden Laitilan, Yläneen ja Nousiaisten alueella kaatoi runsaasti puita ja aiheutti pakkomyyntejä, nuorensi metsiä ja oli siten omiaan siirtämään näissä kunnissa olevia näytemetsälöitä (käytetyssä luokittelussa) myyntialttiimpiin ryhmiin.

Rannikkoalueella pienen myyntialttiuden ryhmän osuus metsäpinta-alasta oli 23 % ja metsälöiden lukumäärästä 26 %. Keskialueella vastaavat osuudet olivat 27 % ja 35 % sekä Koillisalueella 16 % ja 23 %. On siis ilmeistä, että Rannikkoalueen pienen myyntialttiuden ryhmässä suuret metsälöt ovat suhteellisesti yleisempiä kuin muualla. Rannikkoalueen metsälöistä oli 23 % sellaisia, joissa verotetun kasvun ja hakkuiden erotus oli yli 1.5 k-m³/ha/v. Keskialueella tällaisten metsälöiden osuus oli 22 % ja Koillisalueella 16 %.

Taulukko 6. Metsäpinta-ala ja metsälöiden lukumäärä alueosittain ja myyntialttiusryhmittäin

Table 6. Percentage of forest area and forest holdings, by regions and sales-propensity groups

	Alueosite Area strata	Myyntialttius Sales propensity			prosenttia per cent
		P IA	K A	S AA	Yhteensä Total
Metsäpinta-ala Forest area	Rannikkoalue Coastal region	23	35	42	100
	Keskialue Central region	27	36	37	100
	Koillisalue North-eastern region	16	22	62	100
Metsälöiden lukumäärä Forest holdings	Rannikkoalue Coastal region	26	39	35	100
	Keskialue Central region	35	34	31	100
	Koillisalue North-eastern region	23	27	50	100

42. Myyntialttius ja aineelliset resurssit

421. Metsälökoko

Kolmannes metsänomistajista myi 2/3 koko alueen raakapuun myyntimäärästä. 6 % alueen metsäpinta-alasta kuului suuruusositteeseen I; näistä metsälöistä myytiin 4 % kokonaismyyntimäärästä.

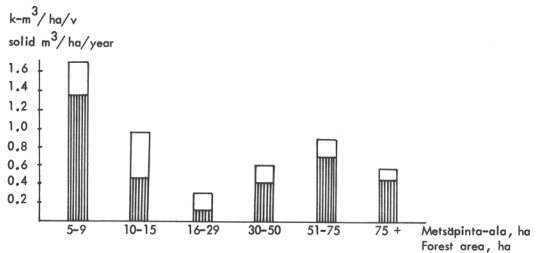
Alueen kääpiömetsälöistä 51 % kuului ryhmään "myyntialttius pieni". Tutkimusajanjaksona näistä metsälöistä myytiin keskimäärin 0.5 k-m³/ha/v. Puolet yli 100 ha:n metsälöistä kuului ryhmään "myyntialttius suuri". Näiden metsälöiden keskimääräinen myyntimäärä oli 2.3 k-m³/ha/v.

Alueiden väliset myyntialttius- ja metsälökokoerot selittävät osaksi suurten metsälöiden kasautumisen suuren myyntialttiuden ryhmään, Edettäessä tutkimusalueella etelästä ja lännestä koilliseen lisääntyi keskimääräinen myyntialttius ja keskimääräinen metsälökoko kasvoi. Rannikkoalueen metsälöiden keskikoko oli 28 ha, Keskialueen 31 ja Koillisalueen 39 ha.

Kun ilmeni, että verokuutiometrimäärän ja todellisten hakkuiden välinen erotus oli keskimäärin suurin kääpiömetsälöillä, täsmennettiin

myyntialttiin ja vähemmän myyntialttiin metsälökokoluokan välistä rajaa tutkimalla, onko esim. 10–15 ha metsälöt rinnastettavissa myyntialttiuden suhteen paremmin kääpiömetsälöihin kuin keskikokoisiin metsälöihin.

Tätä ongelmaa valaisee kuva 2. Pylväät kuvaavat verotusta varten lasketun kasvun (verokuutiometrimäärän) ja hakkuiden välistä erotusta. Pylväiden tummennettu osa on laskettu siten, että metsälöt, joilta puuston nuoruuden vuoksi ei ole sanottavasti hakattu tutkimusajanjaksona, poistettiin aineistosta. Pylväiden tummentamaton yläosa kuvaa siis pakollista "hak-

Kuva 2. Puuston verotetun kasvun ja hakkuiden erotukset metsälösuuruusluokittain (pinotavaran kotitarvekäyttöä ei ole huomioitu).

Figure 2. Average differences between annual growth and cut (owner's use of cordwood not included).

Taulukko 7. Metsälöiden lukumäärä, metsäpinta-ala ja raakapuun myyntimäärä suuruusositteittain

Table 7. Percentage of forest holdings, forest area and sales of roundwood, by size strata

	Suuruusosite - Size strata				prosenttia per cent
	I 5-9.9 ha	II 10-29.9 ha	III 30-99.9 ha	IV 100+ha	Yhteensä Total
Metsälöt, lukumäärä Forest holdings	22	49	25	4	100
Metsäpinta-ala Forest area	6	29	42	23	100
Raakapuun myyntimäärä Sales of roundwood	4	29	42	25	100

Taulukko 8. Metsälöiden lukumäärä suuruusositteittain ja myyntialttiusryhmittäin

Table 8. Percentage of forest holdings by sales-propensity groups and size strata

Suuruusosite Size strata	Myyntialttius - Sales propensity				prosenttia per cent
	P LA	K A	S AA	Yhteensä Total	
I 5 - 9.9 ha	51	30	19	100	
II 10 - 29.9 ha	29	34	37	100	
III 30 - 99.9 ha	25	36	39	100	
IV 100 + ha	23	28	49	100	

kuusäästöä". Laskelmissa ei ole huomioitu pinoavaran kotitarvekäyttöä.

Kuvasta 2 ilmenee, että 16-29 ha metsälöiden myyntimäärä hehtaaria kohden oli keskimäärin suurin ja että myyntialttiuden suhteen 19-15 ha metsälöt olivat lähinnä rinnastettavissa tähän metsälösuuruusluokkaan. 5-9 ha metsälöiden verotetun kasvun ja hakkuiden välinen erotus on 5 % riskillä merkitsevästi suurempi kuin 16-29 ha, 30-50 ha ja yli 75 ha metsälöiden vastaava tunnus. 16-29 ha metsälöiden verotetun kasvun ja hakkuiden välinen erotus on 10 %:n riskillä merkitsevästi pienempi kuin 51-75 ha metsälöiden vastaava tunnus.

Aiemmin todettiin, että myyntialttius lisääntyi tutkimusalueella metsälökoon kasvaessa ja että Koillisalue oli keskimäärin myyntialttein.

Verotetun kasvun ja hakkuiden välinen erotus osoitti, että hakkuusäästö oli pienemmällä keskikokoisilla metsälöillä, kasvoi 51-75 ha:n metsälöillä ja pieneni jälleen yli 75 ha:n metsälöillä. Koillisalueen yli 75 ha metsälöiden osuus oli suhteellisesti suurempi kuin muilla alueilla. Tämä seikka saattoi vaikuttaa siihen, että verotetun kasvun ja hakkuiden välinen ero pieneni yli 75 ha:n metsälöillä.

422. Varallisuus

Metsänomistajien varallisuutta selvitetiin seuraavien neljän tunnuksen avulla: metsänomistajille maksuunpannalla omaisuusverolla, verotuksessa huomioituilla veloilla, verotettavan omaisuuden ja velkojen suhteella sekä "ilman metsätuloja" käytettävissä olevalla rahamäärällä.

Taulukko 9. Metsänomistajien varallisuustunnukset alueosittain
Table 9. Prosperity of forest owners by prosperity measures and regions

Varallisuustunnus Prosperity measures	mk/v/henkilö Fmk/yr/person		
	Rannikkoalue Coastal region	Keskialue Central region	Koillisuusalue North-eastern region
Omaisuusvero Property tax	120	64	48
Velat Liabilities	11 000	7 400	7 500
Käytettävissä oleva rahamäärä Available amount of money	4 350	3 240	2 550
Verotetun omaisuuden ja velkojen suhde Assets - liabilities ratio	3.5	4.2	3.9

Taulukko 10. Verotetun omaisuuden suhde velkoihin omistajaryhmittäin, alueosittain ja myyntialttiusryhmittäin
Table 10. Assets - liabilities ratio by owner groups, regions and sales-propensity groups

Omistajaryhmä Owner groups	Alueosite Area strata	omaisuus/velat assets/liabilities		
		Myyntialttius Sales propensity		
		P LA	K A	S AA
Maanviljelijä Farmer	Rannikkoalue Coastal region	6.2	2.4	2.2
	Keskialue Central region	7.0	3.7	3.3
	Koillisuusalue North-eastern region	4.7	2.2	4.2
Metsätilan- omistaja Non-farmer	Koko tutkimus- alue Whole area	24.2	3.4	2.7

Siirryttäessä tutkimusalueella etelästä ja lännestä koilliseen metsänomistajien

- käytettävissä oleva rahamäärä pieneni;
- verotettava omaisuus pieneni;
- omaisuuden ja velkojen suhde oli suurin Keskialueella ja pienin Rannikkoalueella.

Alueittaista myyntialttiuseroa näytti selittävän parhaiten metsänomistajilla käytettävissä oleva rahamäärä (josta siis verotuksessa lasketut "metsätulot" oli vähennetty). Koillisuusalueen metsänomistajilla se oli pienin ja myyntialttius oli keskimäärin suurin; Koillisuusalueen metsänomis-

Taulukko 11. Metsänomistajatalouksien jakautuminen kotitalouskoneiden lukumäärän¹⁾ ja myyntialttiuden mukaan
 Table 11. Percentage of forest owners by number of appliances¹⁾ and sales-propensity groups

Kotitalouskoneita, kpl Number of appliances	prosenttia per cent		
	Myyntialttius Sales propensity		
	P LA	K A	S AA
0	22	11	13
1	27	19	20
2	20	36	20
3	28	28	36
4	2	6	9
5	1	0	2
	100	100	100

- 1) pölynimuri, jääkaappi, pyykinpesukone, pakastin, astianpesukone
 1) vacuum cleaner, refrigerator, washing machine, freezer, dish washer

tajat olivat myös keskimäärin velkaantuneempia kuin Keskialueen, Rannikkoalueen metsänomistajien velkaantuneisuus kuvastanee puolestaan elinkeinoelämän vilkastumisen mukanaan tuomaa valmiutta käyttää velkapääomaa investointeihin.

Maanviljelijöillä pieni myyntialttius liittyi kullakin osa-alueella velkoihin nähden suurimpaan omaisuuteen; erikoisen selvästi tämä yhteys oli havaittavissa koko tutkimusalueen metsätilanomistajilla.

Varallisuuteen liittyvänä tunnuksena selvitettiin myös metsänomistajaperheen hallussa olevien kotitalouskoneiden määrä, koska sen katsottiin osoittavan metsänomistajien kulutusherkkyyttä ja valmiutta omaksua uusia ajattelutapoja ja käyttää hyväksi uutta tekniikkaa.

Suhteellisesti eniten kotitalouskoneita oli

niillä metsänomistajilla, jotka kuuluivat ryhmään "myyntialttius suuri" ja vähiten niillä, jotka kuuluivat pienen myyntialttiuden ryhmään. Jälkimmäisessä ryhmässä kotitalouskonejakautumassa oli kaksi huippua (27 % omisti yhden ja 28 % kolme kotitalouskonetta), mikä viittaisi siihen, että tämä ryhmä koostui kulutusherkkyiden suhteen kahdesta erilaisesta osaryhmästä. Tutkimalla pienen myyntialttiuden ryhmää alueosittain ja omistajaryhmittäin, havaittiin, että Keski- ja Koillisalueen maanviljelijöistä 54 %:lla oli korkeintaan yksi kotitalouskone, kun vastaava osuus Rannikkoalueen maanviljelijöillä ja koko alueen metsätilanomistajilla oli 29 %. Keski- ja Koillisalueen maanviljelijämetsänomistajilla pieni myyntialttius näytti siis liittyvän keskimääräistä vaatimattomampiin kulutustottumuksiin.

43. Myyntialttius ja taloutta koskeva päätöksenteko

431. Metsän merkitys omistajan taloudessa

Rahantarve maatalouden perusparannuksiin näytti toimineen yhtenä puunmyyntien katalyyttinä. Ryhmällä "myyntialttius pieni" oli metsätulojen tarve maatalouden perusparannuk-

siin vähäinen. Tämä ryhmä arvioi myös metsän tarjoamat työpaikat keskimäärin vähiten tärkeiksi ja haastattelu osoitti edelleen, että se katsoi vähiten tarvitsevansa metsätuloja maatalouskoneiden ostoon tai lainojen maksuun.

Eri osa-alueiden metsänomistajat näkivät

Taulukko 12. a) Metsätulojen merkitys maatalouden perusparannuksiin ja b) metsän tarjoamien työpaikkojen tärkeys alueositteittain ja myyntialttiusryhmittäin

Table 12. Percentage of forest owners distributed according to attitudes towards uses of forest income, by regions and sales-propensity groups

Metsänomistajan käsitys Use of forest income	Prosenttia Per cent								
	Rannikkoalue Coastal region			Keskialue Central region			Koillisalue North-eastern region		
a) Metsätulot ovat maatalouden perusparannuksiin: Basic improvement in agriculture:	Myyntialttius - Sales propensity								
	P LA	K A	S AA	P LA	K A	S AA	P LA	K A	S AA
Ei lainkaan tärkeät Not important	37	31	30	32	17	12	38	10	21
Hieman tärkeät Slightly important	29	29	22	18	23	17	37	20	17
Melko tärkeät Fairly important	20	23	40	35	34	42	13	30	37
Hyvin tärkeät Very important	14	17	8	15	26	29	12	40	25
	100	100	100	100	100	100	100	100	100
b) Metsän tarjoamat työpaikat ovat: Opportunity to work in own forest:									
Ei lainkaan tärkeät Not important	20	19	24	32	18	22	0	10	12
Hieman tärkeät Slightly important	20	31	18	28	20	18	25	10	25
Melko tärkeät Fairly important	43	33	24	26	31	23	25	20	25
Hyvin tärkeät Very important	17	17	34	14	31	37	50	60	38
	100	100	100	100	100	100	100	100	100

Taulukko 13. Metsätulojen merkitys perheen elatuksessa alueositteit-
tain ja myyntialttiuserhmittäin

Table 13. Percentage of forest owners distributed according to importance
attached to use of forest income for living expenses, by
regions and sales-propensity groups

Metsätulot perheen elatukseseen ovat Use of forest income for living expenses	prosenttia per cent								
	Rannikkoalue Coastal region			Keskialue Central region			Koillisalue North-eastern region		
	Myyntialttiuserhmittäin - Sales propensity								
	P LA	K A	S AA	P LA	K A	S AA	P LA	K A	S AA
Ei lainkaan tärkeät Not important	17	17	24	23	7	9	13	0	8
Hieman tärkeät Slightly important	40	40	36	25	21	20	62	20	25
Melko tärkeät Fairly important	26	31	26	29	37	32	13	30	33
Hyvin tärkeät Very important	17	12	14	23	35	39	12	50	34
	100	100	100	100	100	100	100	100	100

metsän aseman taloudessaan eri tavoin. 45 % Koillisalueen maanviljelijöistä piti metsän tarjoamia työpaikkoja ja 27 % metsätuloja maatalouden perusparannuksiin hyvin tärkeinä, kun vastaavat luvut Keskialueella olivat 28 % ja 24 % ja Rannikkoalueella 23 % ja 12 %.

Pienen myyntialttiuden ryhmä piti metsätuloja perheen elatukseseen keskimäärin vähemmän tärkeinä kuin keskimääräisen ja suuren myyntialttiuden ryhmät. Rannikkoalueen pienen myyntialttiuden ryhmä näytti tekevän tässä suhteessa poikkeuksen. Vaikka poikkeaman ei tarvitse olla tilastollisesti merkitsevä, se saattaa olla osoitus kulutustottumusten muutoksesta; olihan Rannikkoalueen pienen myyntialttiuden ryhmälle keskimäärin enemmän kotitalouskoneita kuin muiden alueiden vastaavilla ryhmillä.

432. Sijoitus- ja säästämispreferenssit

Metsänomistajilta tiedusteltiin, mikä sijoitusmuoto heistä tuntui haastatteluhetkellä edullisimmilta. Säästäminen määriteltiin sijoitusvaihtoehtona siten, että se sisälsi pankkitalle-

tukset, osakkeiden ja obligaatioiden ostot sekä säästämisen kasvavaan puustoon. Sijoitukset maatalouteen sisältävät tässä maatalouden perusparannukset, viljelysmaan sekä maatalouden koneiden ostot, sijoitukset metsätalouteen metsäpalstojen ostot ja metsänparannus- ja hoitotyöt. Lisäksi erotettiin omaksi ryhmäkseen sijoitukset muuhun elinkeinon, jossa metsänomistaja itse on yrittäjä.

Metsätilanomistajista 42 % piti sijoituksia metsätalouteen edullisimpana vaihtoehtona.

Koko tutkimusalueen maanviljelijöistä suurin osa piti sijoituksia maatalouteen edullisimpina: aluetasolla Keskialueen maanviljelijöistä suurin osa sen sijaan piti sijoituksia metsätalouteen edullisimpina.

On huomionarvoista, että 4 % Rannikkoalueen, 14 % Keskialueen ja 10 % Koillisalueen maanviljelijöistä sekä 16 % koko tutkimusalueen metsätalanomistajista ilmoitti metsänparannus- ja hoitotyöt edullisimmaksi sijoitusmuodoksi. Sijoituskohteista metsissä ei metsänhoidon neuvonjien arvioiden mukaan olisi puutetta, sillä 31 %:lla Rannikkoalueen, 21 %:lla Keskialueen ja 35 %:lla Koillisalueen tiloista oli yli 10 % metsä-

Taulukko 14. Metsänomistajien sijoituspreferenssit omistajaryhmittäin ja alueositteittain

Table 14. Percentage of forest owners distributed according to investment preferences, by owner groups and regions

Edullisin sijoitusmuoto Most profitable investment	Maanviljelijät Farmers			prosenttia per cent
	Rannikkoalue Coastal region	Keskialue Central region	Koillisuusalue North-eastern region	Metsätalantajat Non-farmers
Säästäminen Savings	15	15	12	14
Lasten kouluttaminen Education of children	16	14	20	23
Sijoitukset maatalouteen Investments in agriculture	44	33	43	12
Sijoitukset metsätalouteen Investments in forestry	22	35	25	42
(Siitä metsän parannus- ja hoitotyöt) (Thereof forest improvement)	(4)	(14)	(10)	(16)
Sijoitukset muuhun elinkeinon Other investments	3	3	0	9
	100	100	100	100

pinta-alasta vajaatuottoista. Keskialueella, jossa metsänparannus- ja hoitotyöt olivat sijoituskohteena suosittumia kuin tutkimusalueen muissa osissa, oli vajaatuottoisia metsiä vähiten.

Myyntialttiuden kasvaessa suhteellisesti suurempi osa metsänomistajista piti sijoituksia metsätalouteen edullisimpana sijoitusmuotona — erityisesti verrattuna maatalouden sijoituksiin. Pienen myyntialttiuden ryhmän metsänomistajilla oli vähäinen kiinnostus metsätalouden sijoituksiin, sen sijaan he suosivat sijoituksia maatalouteen ja säästämistä. Jälkimmäinen oli suosittu etenkin Rannikko- ja Keskialueella, edellinen taas Koillisuusalueella, jossa 54 % pienen myyntialttiuden ryhmän metsänomistajista piti

sijoituksia maatalouteen edullisimpana vaihtoehtonaan.

Eri säästämisvaihtoehdoista pidettiin yleisesti kasvavaan puustoon säästämistä edullisimpana; puolet metsänomistajista luonnehti sen hyvin edulliseksi. Voimakkainta kasvavaan puustoon säästämisen kannatus oli keskimääräisen myyntialttiuden ryhmässä.

Tiedusteltaessa, kuinka edullisina metsänomistajat pitivät pankkitalletuksia ja teollisuusosakkeiden ostoja, 83 % Koillisuusalueen, 66 % Keskialueen ja 52 % Rannikkoalueen metsänomistajista piti pankkitalletuksia joko melko tai hyvin edullisina, kun taas 75 % Koillisuusalueen, 83 % Keskialueen sekä 65 % Rannikko-

Taulukko 15. Metsänomistajien sijoituspreferenssit alueositteittain ja myyntialttiusryhmittäin

Table 15. Percentage of forest owners distributed according to investment preferences, by regions and sales-propensity groups

Edullisin sijoitusmuoto Most profitable investment	prosenttia per cent								
	Rannikkoalue Coastal region			Keskialue Central region			Koillisaalue North-eastern region		
	Myyntialttius - Sales propensity								
	P LA	K A	S AA	P LA	K A	S AA	P LA	K A	S AA
Säästäminen Savings	31	11	4	29	13	5	0	30	8
Sijoitukset maatalouteen Investments in agriculture	43	51	40	27	31	40	57	30	42
Sijoitukset metsätalouteen Investments in forestry	9	19	32	31	35	38	14	30	29
Lasten kouluttaminen Education of children	17	17	18	13	17	12	29	10	21
Sijoitukset muuhun elinkeinoon Other investments	0	2	6	0	4	5	0	0	0
	100	100	100	100	100	100	100	100	100

alueen metsänomistajista piti teollisuusosakkeiden ostoja joko ei lainkaan tai vain hieman edullisina.

Myyntialttiusryhmien väliset erot osoittivat, että suuren myyntialttiuden ryhmässä oli suhteellisesti vähiten sellaisia, jotka pitivät pankkitalletuksia melko tai hyvin edullisina. Toisaalta pienen myyntialttiuden ryhmässä oli suhteellisesti vähiten sellaisia, jotka pitivät teollisuusosakkeiden ostamista melko tai hyvin edullisina. Tässä suhteessa ero myyntialttiusryhmien kesken oli suurin Rannikkoalueella.

433. Päätösten perustelut

Metsänomistajia pyydettiin lyhyesti peruste-

lemaan edullisimman ja epäedullisimman sijoitus- ja säästämismuodon valinta. Saadut päätöksentekokriteerit luokiteltiin neljään perusryhmään.

A. Perustelut, joissa eteenpäin pyrkiminen oli etualalla luonnehdittiin joko ekspansiiviseksi tai ansaitsemaan pyrkiviksi. "Ekspansiivisissa" perusteluissa todettiin laajentamisen tai muuttamisen välttämättömyys. Esimerkiksi "on pakko koneistaa", "pitäisi olla maata enemmän" jne. Jos ekspansiiviseen perusteluun lisättiin kannattavuus - tai tehokkuuskriteerio, kutsuttiin perustelua "ansaitsemaan pyrkiväksi", esim. "maanomistaminen on edullista", "koneiden käyttö siten tehokkaampaa", "antaa paremman koron" jne.

Taulukko 16. Metsänomistajien käsitys säästämismuotojen edullisuudesta alueositteittain ja myyntialttiusryhmittäin

Table 16. Percentage of forest owners distributed according to opinions about saving alternatives, by regions and sales-propensity groups

a) Pankkitalletukset Bank saving	prosenttia per cent								
	Rannikkoalue Coastal region			Keskialue Central region			Koillisalue North-eastern region		
	Myyntialttius - Sales propensity								
	P LA	K A	S AA	P LA	K A	S AA	P LA	K A	S AA
Ei lainkaan edullisia Not profitable	23	17	26	8	6	9	12	0	0
Hieman edullisia Slightly profitable	20	27	28	23	24	26	13	10	17
Melko edullisia Fairly profitable	31	41	22	42	47	43	37	40	45
Hyvin edullisia Very profitable	26	15	24	27	23	22	38	50	38
	100	100	100	100	100	100	100	100	100
b) Säästäminen teollisuusosakkeisiin Buying stock									
Ei lainkaan edullista Not profitable	60	35	44	59	55	57	50	60	58
Hieman edullista Slightly profitable	14	21	24	26	28	25	25	10	21
Melko edullista Fairly profitable	20	29	18	12	10	15	25	20	17
Hyvin edullista Very profitable	6	15	14	3	7	3	0	10	4
	100	100	100	100	100	100	100	100	100

B. Perustelut, joissa korostettiin vaihtoehdon helpoutta tai työtä keventävää vaikutusta luonnehdittiin "vaivattomuuteen pyrkiviksi", esim. "hoidon kannalta helpoin", "työt kevyemmiksi", yksinkertaisin" jne.

C. Erotettiin "varmuutta ja maksuvalmiutta korostavat" perustelut, kuten "saa heti, kun tarvitsee", "inflaatio ei vaikuta", "varmin" jne.

D. Viimeisen ryhmän muodostivat "lasten tulevaisuuteen huomiota kiinnittävät" perus-

telut, kuten "paremmat elinolosuhteet lapsille", "tulevaisuudessa tuloa" jne.

Epäedullisimman sijoitus- ja säästämismuodon perustelut koodattiin edellisten vastakohina (varma ~ epävarma, maksuvalmis ~ sidottu). Lisäksi esiintyi kaksi uutta perustelutyyppiä: "ei tietoa" ja "ei varoja".

Paras sijoitusmuoto koko tutkimusalueella valittiin yleisimmin eteenpäin pyrkivin perusteluin, seuraaviksi tulivat varmuutta ja maksu-

Taulukko 17. Parhaimman sijoitusmuodon valintaperuste alueositteltain ja myyntialttiusryhmittäin

Table 17. Percentage of forest owners distributed according to criteria for choosing the most profitable investment alternative, by regions and sales-propensity groups

Valintaperuste Choice criteria	prosenttia per cent								
	Rannikkoalue Coastal region			Keskialue Central region			Koillisalue North-eastern region		
	Myyntialttius - Sales propensity								
	P LA	K A	S AA	P LA	K A	S AA	P LA	K A	S AA
Eteenpäin pyrkivä Self-advancement	47	44	58	44	68	69	57	50	59
Vaivattomuutta korostava Easiness	9	16	6	7	3	8	0	0	0
Varmuutta ja maksuvalmiutta korostava Security and solvency	29	18	22	34	10	11	0	50	19
Lasten tulevaisuutta korostava Future of children	15	22	14	15	19	12	43	0	23
	100	100	100	100	100	100	100	100	100

valmiutta korostavat sekä viimeiseksi vaivattomuutta korostavat perustelut. Rannikkoalueen metsänomistajat perustelivat valintaansa suhteellisesti useammin vaivattomuudella kuin muiden alueiden metsänomistajat. Koillisalueella, jossa käytettävissä oleva rahamäärä oli keskimäärin pienin, varmuus ja maskuvalmius olivat tärkeitä valintaperusteita.

Valintaperusteluiden myyntialttiusryhmittäiset jakautumat osoittivat, että suuren myyntialttisuuden ryhmä valitsi useammin parhaimman sijoitusmuodon eteenpäin pyrkivän perusteen kuin pienen myyntialttisuudenryhmä. Rannikko- ja Keskialueen pienen myyntialttisuuden ryhmä käytti sijoituskohteen varmuutta valintaperus-

teena useammin kuin vastaavien alueiden suuren myyntialttisuuden ryhmät.

Hieman erilaisesta näkökulmasta valaisevat taloutta koskevaa päätöksentekoa epäedullisimman säästämismuodon perustelut (taulukko 18). Metsätilanomistajista 36 % perusteli epäedullisimman säästämismuodon tuottamattomuudella, seuraavaksi yleisin perustelu oli epävarmuus. Rannikkoalueen maanviljelijöistä 33 % piti epäedullisimmaksi valitsemaansa säästämismuotoa epävarmana. Tiedon puutteella perusteli valintaansa 33 % Rannikkoalueen ja 30 % Keskialueen maanviljelijöistä, mutta vain 11 % Koillisalueen maanviljelijämetänomistajista, joiden yleisimmät perustelut olivat varojen puute ja tuottamattomuus.

44. Puunmyyntiä säätelevät normit

Metsänomistajien puunmyyntialttiuteen vaikuttavat myös puun myymiseen tai myymättä jättämiseen kohdistuvat sosiaaliset arvostelut. Näiden arvostuksien selvittämiseksi haastateltaville esitettiin kymmenen vastakkaista adjektiiviparia, joita erotti 7-portainen asteikko, ja heitä pyydettiin sanomaan mille portaalle paikkakun-

nan väestö sijoittaisi metsäänsä säästävän metsänomistajan. Vastaavasti tutkittiin metsäänsä voimakkaasti hakkaavaan ja hoitavaan metsänomistajaan liittyvät mielikuvat. Tulokset on esitetty teollistumisasteittain; näytekunnat on jaettu vähän teollistuneisiin (faktoripistemäärä alle -0.60) keskinkertaisesti teollistuneisiin

Taulukko 18. Epäedullisimman säästämismuodon valintaperuste
omistajaryhmittäin ja alueositteittain

Table 18. Percentage of forest owners distributed according to
criteria for choosing the most unprofitable savings
alternative, by owner groups and regions

Valintaperuste Choice criteria	Maanviljelijät Farmers			Metsäti- lanomis- tajat Non-farmers
	Rannikkoalue Coastal region	Keskialue Central region	Koillisuusalue North-eastern region	
Epävarma Not secure	33	25	21	25
Sidottu Not liquid	5	8	10	3
Tuottamaton Unprofitable	25	24	29	36
Ei tietoja Lack of information	33	30	11	22
Ei varoja Lack of money	4	13	29	14
	100	100	100	100

		0							
		1	3	2	III	II	I		
Säästäväinen									Tuhlaavainen
Ahkera	1 3 2				I	II	III		Laiska
Ajattelee lapsiaan		1 3 2		I	II	III			Ei ajattele lapsiaan
Uudenaikainen	3 1 2						I II III		Vanhanaikainen
Kelpaa esi- kuvaksi		3 1 2					I III II		Esikuvaksi kelpaamaton
Taitava		3 2 1					I III II		Taidoton
Köyhä				2	3	1	III I II		Rikas
Osaava		3 2 1					I III II		Vähän osaava
Vastuuntun- toinen		1 3 2			I	III	II		Vastuuntun- noton
Voimakas		3 1 2			I	III	II		Heikko

Selitys: Arabialaiset numerot kuvaavat metsäänsä voimakkaasti hakkaavaa ja hoitavaa metsänomistajaa.

Roomalaiset numerot kuvaavat metsäänsä säästävää metsänomistajaa.

1 ja I = vähän teollistunut alue

2 ja II = keskinkertaisesti teollistunut alue

3 ja III = voimakkaasti teollistunut alue

Numerot ovat jakautumien keskiarvojen kohdalla.

0 merkitsee puolueetonta vaihtoehtoa.

Janojen pituus kuvaa metsäänsä säästävään ja metsäänsä hakkaavaan metsänomistajaan kohdistuvien mielikuvien välistä etäisyyttä.

(faktoripistemäärä $-0.60 - 0.00$) ja voimakkaasti teollistuneisiin (faktoripistemäärä yli 0.00) niiden OLAVI RIIHISEN (1965, s. 142) yhdistelmärotaatioon perustuvilla teollistuneisuusfaktoreilla saamiensa pistemäärien perusteella.

Metsäänsä voimakkaasti hakkaavaa ja hoitavaa metsänhoitajaa arvostettiin yleensä myönteisemmin kuin metsäänsä säästävää metsänomistajaa. Kuitenkin köyhä-rikas vastakohtaisasettelu osoitti, että metsän säästämistä pidettiin rikkauden merkinä; useimmin keskinkertaisesti, vähiten voimakkaasti teollistuneilla alueilla.

Selvin ero metsäänsä säästävään ja metsäänsä hakkaavaan metsänomistajaan kohdistuvien sosiaalisten arvostusten välillä oli mielikuvissa: uudenaikainen — vanhanaikainen
esikuvaksi kelpaava — esikuvaksi kelpaamaton
taitava — taitamaton.

Voimakkaasti teollistuneilla alueilla näistä adjektiivipareista edellisen katsottiin kuvaavan metsäänsä voimakkaasti hakkaavaa ja hoitavaa metsänomistajaa. Metsäänsä säästävään metsänomistajaan taas suhtauduttiin myönteisemmin vähän teollistuneilla alueilla, mutta poikkeukseksi muodostuivat ulottuvuudet rikas — köyhä, säästäväinen — tuhlaavainen, mikä osoittanee,

että vähän teollistuneilla alueilla metsätulot olivat useille elintärkeitä.

Keskinkertaisesti teollistuneilla alueilla suhtauduttiin kielteisemmin metsäänsä voimakkaasti hakkaavaan ja hoitavaan metsänomistajaan. Tällä alueella näytti siis olevan voimakkain puunmyyntiä rajoittava normipaine; pienen myyntialttiuden ryhmä suhtautui kaikkein kielteisemmin ja suuren myyntialttiuden ryhmä lähes yhtä kielteisesti. Vapain normipaineesta oli keskimääräisen myyntialttiuden ryhmä.

Metsänomistajilta tiedusteltiin myös, millaisia paikkakunnan metsänomistajat olivat: myivätkö he paljon vai säästävätkö metsäänsä. Keskinkertaisen teollistuneisuuden alueella metsänomistajat, jotka itse myivät vähän, sanoivat paikkakunnalla yleensä myytävän paljon. Voimakkaasti teollistuneilla alueilla samoin kuin koko metsätilanomistajien ryhmässä omat ja toisten hakkuut näyttivät samaistuvan: ne, jotka hakkasivat paljon, katsoivat toisten tekevän samoin ja päinvastoin. Tämä osoittanee, että voimakkaasti teollistuneiden alueiden metsänomistajat ja metsätilanomistajat olivat suhteellisen vapaita puunmyyntiä rajoittavasta normipaineesta.

45. Myyntialttius ja asenteet

45.1. Metsänhoito

Rannikkoalueen pienen myyntialttiuden ryhmän metsänomistajat suhtautuivat epäilevimmin metsänviljelyn onnistumiseen; 56 % heistä katsoi, että metsänviljely epäonnistui aivan liian usein. Keski- ja Koillisalueella ei sen sijaan myyntialttiusryhmien välillä ollut selviä mielipideeroja.

Rannikkoalueella oli suhteellisesti enemmän metsänomistajia, jotka pitivät taimikon hoitamista työläänä ja kannattamattomana kuin Keski- ja Koillisalueella; vain 12 % Koillisalueen metsänomistajista katsoi taimikon hoidon olevan työlästä ja kannattamatonta.

Keski- ja Koillisalueella myyntialttiusryhmien väliset asenne-erot olivat pienet, Rannikkoalueella pienen myyntialttiuden ryhmässä oli suhteellisesti eniten ja suuren myyntialttiuden ryhmässä vähiten sellaisia metsänomistajia, jotka pitivät taimikon hoitoa työläänä ja kannattamattomana.

Metsänomistajat hyväksyivät yleensä rahan pidättämisen avohakkuualan uudistamista varuten. Ainoastaan viidesosa metsänomistajista piti mienettelyä vääränä. Omistajaryhmistä metsätilanomistajat olivat hieman taipuvaisempia pitämään menettelyä vääränä, varsinkin pienen myyntialttiuden ryhmän metsätilanomistajat.

Metsän hakkuumahdollisuuksien arvioiminen ei tuottanut vaikeuksia metsänomistajien valtosalle. Pienen myyntialttiuden ryhmässä oli kuitenkin selvästi eniten (16 %) sellaisia metsänomistajia, joiden mielestä oli vaikea tietää, oliko metsässä myyntikelpoista puuta.

Tämä osoittaa, että pieneen myyntialttiuteen saattaa liittyä tiedon puute ja metsän käyttöön liittyvä epävarmuus, sillä metsänhoidon neuvojain arvioiden mukaan jokaisella pienen myyntialttiuden ryhmän metsänomistajalla oli yli-ikäisiä puustoja yli 5 % metsäpinta-alasta (ks. myyntialttiusryhmittely, luku 31).

Taulukko 19. Metsänomistajien asennoituminen metsänviljelyyn alueositteittain ja myyntialttiusryhmittäin

Table 19. Percentage of forest owners distributed according to their attitude towards artificial regeneration, by regions and sales-propensity groups

Väittämä Statement	Asenne Attitude	prosenttia per cent					
		Rannikkoalue Coastal region			Keski- ja Koillis- alue Central and North- eastern region		
		Myyntialttius Sales propensity					
		P LA	K A	S AA	P LA	K A	S AA
Metsänviljely epäonnistuu liian usein Artificial regeneration fails too often	S A	56	31	34	35	54	46
	ES NO	9	21	18	26	10	15
	E DA	35	48	48	39	36	39
		100	100	100	100	100	100

Taulukko 20. Metsänomistajien asennoituminen taimikon hoitoon alueositteittain ja myyntialttiusryhmittäin

Table 20. Percentage of forest owners distributed according to their attitude towards seedling-stand improvement, by regions and sales-propensity groups

Väittämä Statement	Asenne Attitude	prosenttia per cent					
		Rannikkoalue Coastal region			Keski- ja Koillis- alue Central and North- eastern region		
		Myyntialttius Sales propensity					
		P LA	K A	S AA	P LA	K A	S AA
Taimikon hoito on työlästä ja kannattamatonta Seedling stand improvement is labourious and unprofitable	S A	44	31	26	21	28	25
	ES NO	9	27	18	12	7	4
	E DA	47	42	56	67	65	71
		100	100	100	100	100	100

Taulukko 21. Metsänomistajan asennoituminen rahan pidättämiseen avohakkuun yhteydessä omistaja- ja myyntialttiusryhmittäin
 Table 21. Percentage of forest owners distributed according to their attitude towards an obligatory deposit for the regeneration of clear-cut areas, by owner and sales-propensity groups

Väittämä Statement	Asenne Attitude	prosenttia per cent					
		Maanviljelijät Farmers			Metsätilanomistajat Non-farmers		
		Myyntialttius Sales propensity					
		P LA	K A	S AA	P LA	K A	S AA
On väärin, että metsänomistajilta pidätetään rahaa avohakkuu-alan uudistamiseen An obligatory deposit for the regeneration of clear-cut areas is not acceptable	S A	17	26	20	30	19	18
	ES NO	6	3	2	9	15	6
	E DA	77	71	78	61	66	76
		100	100	100	100	100	100

Taulukko 22. Metsän hakkuumahdollisuuksien arvioiminen myyntialttiusryhmittäin
 Table 22. Percentage of forest owners distributed according to their ability to determine whether there is saleable wood in their forest, by sales-propensity groups

Väittämä Statement	Asenne Attitude	prosenttia per cent		
		Myyntialttius Sales propensity		
		P LA	K A	S AA
On vaikea tietää, onko metsässä myyntikelpoista puuta It is difficult to know whether there is saleable wood in the forest	S A	16	9	7
	ES NO	6	2	3
	E DA	78	89	90
		100	100	100

452. Metsätöiden koneellistaminen

Pienen myyntialttiuden ryhmässä oli keskimääräistä enemmän sellaisia metsänomistajia, jotka katsoivat metsätöiden koneellistamisen heikentävän metsänomistajan asemaa ja koneiden aiheuttavan suurta vahinkoa jäljelle jäävälle puustolle. Mielpidejakautuma ei vaihdellut alueittain. Metsätilanomistajat asennoituivat metsätöiden koneellistamiseen myönteisemmin kuin maanviljelijät.

Maanviljelijämetsänomistajien mielipiteet

metsätyökoneiden käytöstä vaihtelivat metsälökootain. Kolmasosa maanviljelijöistä, jotka omistivat alle 30 ha:n metsälön, piti koneiden käyttöön ottamista kehityksenä huonoon suuntaan, eniten (40 %) heitä oli pienen myyntialttiuden ryhmässä. Yli 30 ha:n metsälön omistavista maanviljelijöistä vain runsas 10 % piti koneiden käyttööntottamista kehityksenä huonoon suuntaan. Tämän metsälökokoluokan omistajien mielipiteet myyntialttiusryhmittäin eivät eronneet merkittävästi toisistaan.

Taulukko 23. Metsänomistajien asennoituminen metsätöiden koneellistamiseen omistaja- ja myyntialttiusryhmittäin

Table 23. Percentage of forest owners distributed according to their attitude towards mechanization of forest work, by owner and sales propensity groups

Väittämä Statement	Asenne Attitude	prosenttia per cent					
		Maanviljelijät Farmers			Metsätilanomis- tajat Non-farmers		
		Myyntialttius Sales propensity					
		P LA	K A	S AA	P LA	K A	S AA
a) Metsätöiden koneellistaminen heikentää metsänomistajan asemaa Mechanization of forest work weakens position of the forest owner	S A	58	34	39	36	30	30
	ES NO	17	13	12	21	14	13
	E DA	25	53	49	43	56	57
b) Metsätyökoneet aiheuttavat suurta vahinkoa jäljelle jäävälle puustolle Damage caused by forest machines to the residual stand is extensive		100	100	100	100	100	100
	S A	85	73	80	70	62	58
	ES NO	7	9	4	12	11	6
	E DA	8	18	16	18	27	36
		100	100	100	100	100	100

Taulukko 24. Maanviljelijämetsänomistajien mielipide metsätöiden koneellistamisesta metsälökoottain ja myyntialttiusryhmittäin
 Table 24. Percentage of farm-forest owners distributed according to their opinion about mechanization of forest work, by size of forest holdings and sales-propensity groups

Maanviljelijä pitää metsätyökoneiden käyttöönottoa kehityksenä Farmers' opinions about the mechanization of forest work	Alle 30 ha:n metsälöt Forest holdings under 30 ha		Yli 30 ha:n metsälöt Forest holdings over 30 ha			
	Myyntialttius Sales propensity					
	P LA	K A	S AA	P LA	K A	S AA
huonoon negative	40	30	20	13	10	12
neutraaliin neutral	4	3	16	17	7	9
hyvään suuntaan positive	56	67	64	70	83	79
	100	100	100	100	100	100

prosenttia
per cent

453. Raakapuun kauppa

Metsänomistajat kuvasivat raakapuun ostajien ostotoiminnan yleensä joko aktiiviseksi tai normaaliksi. Vain 8 % tutkimusalueen metsänomistajista piti ostotoimintaa laimeana.

Kääpiömetsälöiden omistajien mielipiteet myyntialttiusryhmittäin vaihtelivat voimakkaimmin: 38 % pienen myyntialttiuden ryhmän metsänomistajista piti ostotoimintaa aktiivisena, kun vastaava osuus suuren myyntialttiuden ryhmästä oli 75 %. Näin suuri ero myyntialttiusryhmien välillä saattaa osoittaa, että osa kääpiömetsälöiden omistajista on jäänyt ostotoiminnan ulkopuolelle.

Viidesosa tutkimusalueen metsänomistajista katsoi, ettei raakapuun ostajiin voi nykyisin luottaa. Keskialueella oli suhteellisesti eniten metsänomistajia, jotka pitivät ostajia luotettavina. Rannikkoalueella pieni ja keskimääräinen myyntialttius liittyivät vähäiseen luottamukseen ostajia kohtaan, kun taas muualla ostajiin kohdistuvalla luottamuksella ei näyttänyt olleen yhteyttä myyntialttiuteen.

Metsänomistajien luottamukseen raakapuun ostajiin vaikuttavat mahdolliset konfliktit osa-

puolten kesken. Maanviljelijämetsänomistajat pitivät teitä, varastopaikkoja ja luovutusmittausta yleisimpinä crimielisyyksien aiheina, metsätilanomistajat puolestaan kasvavaa puustoa. 32 % Rannikkoalueen, 36 % Keskialueen ja 41 % Koillisalueen metsänomistajista ilmoitti kärsineensä ostajien epäoikeudenmukaisesta kohtelusta puukaupan yhteydessä.

Suhteellisesti suurempi osa suurten (>30 ha) kuin pienten (<30 ha) metsälöiden omistajista katsoi sekä kärsineensä ostajien hyvin epäoikeudenmukaisesta kohtelusta että piti ostajien järjestäytymistä kehityksenä huonoon suuntaan.

Myyntialttiusryhmistä suuren myyntialttiuden ryhmä tunsi muita useammin sekä kärsineensä ostajien epäoikeudenmukaisesta kohtelusta että piti ostajien organisoitumista huonona kehityksenä, toisaalta pienen myyntialttiuden ryhmässä oli vähiten sellaisia metsänomistajia, jotka pitivät organisoitumiskehitystä hyvänä. Keskimääräisen myyntialttiuden ryhmällä oli ollut vähiten konflikteja ostajien kanssa ja se suhtautui ostajien järjestäytymiseen myönteisimmin.

Metsänomistajilta tiedusteltiin, olisiko heidän etunsa kannalta varminta lisätä puukauppo-

Taulukko 25. Metsänomistajien mielipide raakapuun ostajien ostotoiminnasta suuruusositteittain ja myyntialttiusryhmittäin
 Table 25. Percentage of forest owners distributed according to their opinion about the activity of roundwood buyers, by size strata and sales-propensity groups

Metsänomistaja pitää ostajien ostotoimintaa Forest owner considers buyers' purchasing to be	prosenttia per cent								
	Suuruusosite - Size strata								
	I 5-9.9 ha			II 10-29.9 ha			III+IV 30+ ha		
	Myyntialttius - Sales propensity								
	P LA	K A	S AA	P LA	K A	S AA	P LA	K A	S AA
aktiivisena active	38	57	75	42	57	45	51	60	55
normaalina normal	57	43	25	49	35	42	36	32	40
laimeana passive	5	0	0	9	8	13	13	8	5
	100	100	100	100	100	100	100	100	100

Taulukko 26. Metsänomistajien mielipide raakapuun ostajien luotettavuudesta alueositteittain ja myyntialttiusryhmittäin
 Table 26. Percentage of forest owners distributed according to their opinion about the reliability of roundwood buyers, by regions and sales-propensity groups

Väittämä Statement	Asenne Attitude	prosenttia per cent								
		Rannikkoalue Coastal region			Keskialue Central region			Koillisalue North-eastern region		
		Myyntialttius - Sales propensity								
		P LA	K A	S AA	P LA	K A	S AA	P LA	K A	S AA
Raakapuun ostajat ovat nykyisin luotettavia Buyers of roundwood are reliable nowadays	S A	67	56	82	78	81	68	88	90	58
	ES NO	9	15	8	5	4	5	12	0	0
	E DA	24	29	10	17	15	27	0	10	42
		100	100	100	100	100	100	100	100	100

Taulukko 27. Metsänomistajien asennoituminen raakapuun ostajien järjestäytymiseen metsälökoottain ja myyntialttiusryhmittäin
 Table 27. Percentage of forest owners distributed according to their attitude towards the organization of roundwood buyers, by size of forest holdings and sales-propensity groups

Raakapuun ostajien organisoituminen on kehitystä Attitudes towards the organization of roundwood buyers	prosenttia per cent					
	Alle 30 ha:n metsälöt Forest holdings under 30 ha			Yli 30 ha:n metsälöt Forest holdings over 30 ha		
	Myyntialttius Sales propensity					
	P LA	K A	S AA	P LA	K A	S AA
huonoon negative	46	45	47	75	59	71
neutraaliin neutral	19	15	8	12	13	10
hyvään suuntaan positive	35	40	45	13	28	19
	100	100	100	100	100	100

Taulukko 28. Metsänomistajien mielipide raakapuun ostajien toiminnasta metsälökoottain ja myyntialttiusryhmittäin
 Table 28. Percentage of forest owners distributed according to their opinion about the behaviour of roundwood buyers, by size of forest holdings and sales-propensity groups

Ostajien käyttäytyminen raakapuukaupan yhteydessä Buyers' behaviour in connection with timber sales	prosenttia per cent					
	Alle 30 ha:n metsälöt Forest holdings under 30 ha			Yli 30 ha:n metsälöt Forest holdings over 30 ha		
	Myyntialttius Sales propensity					
	P LA	K A	S AA	P LA	K A	S AA
on joskus ollut hyvin epäoikeudenmukaista sometimes very unfair	6	14	14	14	16	25
ei ole ollut hyvin epäoikeudenmukaista never very unfair	94	86	86	86	84	75
	100	100	100	100	100	100

Taulukko 29. Metsänomistajien asennoituminen raakapuun kaupan puolueettoman valvonnan lisäämiseen teollistumisasteittain ja ikäryhmittäin
 Table 29. Percentage of forest owners distributed according to their attitude towards increased impartial control over roundwood sales, by stage of industrialization and age group

Väittämä Statement	Asenne Attitude	Teollistumisaste Stage of industrialization			Koko alue Total area	Ikäryhmä Age group	
		Vähäinen Less than average	Keskin- kert. Average	Voimakas Above average		Alle 50 v. Under 50 yr.	Yli 50 v. Over 50 yr.
				prosenttia per cent			
On metsänomistajien edun mukaista lisätä raakapuukaupan puolueettonta valvontaa Increased impartial control over sales of roundwood is in the forest owners' interest	S A	69	56	51	60	64	54
	E DA	31	44	49	40	36	46
		100	100	100	100	100	100

jen puolueetonta valvontaa. Metsänomistajista 60 % vastasi myöntävästi. Tulokset on esitetty teollistumisasteittain taulukossa 29. Raakapuukauppoihin liittyvä epävarmuus oli suurin vähän teollistuneilla alueilla. Alle 50-vuotiaat metsänomistajat olivat enemmän puolueettoman valvonnan lisäämisen kannalla kuin yli 50-vuotiaat.

Pienten metsälöiden omistajat ja pienen myyntialttiuden ryhmän metsänomistajat kannattivat keskimääräistä enemmän puolueettoman valvonnan lisäämistä. Yli 30 ha:n metsälöiden omistajista taas ne, jotka kuuluivat suuren

myyntialttiuden ryhmään kannattivat valvonnan lisäämistä keskimääräistä enemmän, mikä johtuu siitä, että ryhmässä vähän teollistuneilta alueilta tulevien metsänomistajien osuus oli suuri (ks. taulukko 29).

Koska raakapuukauppojen puolueettoman valvonnan lisäämisen kannatus koko tutkimusalueella oli suuri, selvitettiin, kuinka sen kannatus, nykyisen valvonnan hyväksikäyttö (metsänhoidonneuvojan käyttäminen luovutusmittauksessa mittamiehenä) ja yli-ikäiset metsät liittyvät yhteen.

Metsänomistajan asenne ja mittamiehen käyttö

Metsänomistajalla

a) on yli-ikäisiä puustoja b) ei ole yli-ikäisiä puustoja

Valvontaa lisättävä

Käyttää mittamiestä
Ei käytä mittamiestä

22 %
40 %

26 %
34 %

Valvonta riittävä

Käyttää mittamiestä
Ei käytä mittamiestä

11 %
27 %

18 %
22 %

100 %

100 %

Taulukko 30. Metsänomistajien asennoituminen raakapuukaupan puolueet-
toman valvonnan lisäämiseen metsälökoottain ja myynti-
alittiusryhmittäin

Table 30. Percentage of forest owners distributed according to their
attitude towards increased impartial control over roundwood
sales, by size of forest holdings and sales-propensity groups

Väittämä Statement	Asenne Attitude	prosenttia per cent					
		Alle 30 ha:n metsälöt Forest holdings under 30 ha			Yli 30 ha:n metsälöt Forest holdings over 30 ha		
		Myyntialttius - Sales propensity					
		P LA	K A	S AA	P LA	K A	S AA
On metsänomistajan edun mukaista lisätä puukaup- pojen puolueetonta val- vontaa	S A	70	74	61	50	51	63
Increased impartial control over sales of roundwood is in the forest owners' interest	E DA	30	26	39	50	49	37
		100	100	100	100	100	100

40 % metsänomistajista, joilla oli yli-ikäisiä metsiä, oli valvonnan lisäämisen kannalla, mutta ei joko tiennyt tai tahtonut käyttää nykyistä järjestelyä. Toisaalta 27 % metsänomistajista, joilla oli yli-ikäisiä metsiä, katsoi nykyisen järjestelyn riittävän eikä käyttänyt mittamiestä luovutusmittauksessa.

Metsänomistajilta tiedusteltiin raakapuun hintaan ja kysyntään liittyviä odotuksia. Yli puolet metsänomistajista katsoi kysynnän vilkastuvan, vajaa puolet uskoi hinnan nousevan. Eri myyntialttiusryhmiin kuuluvien maanviljelijöiden mielipiteet eivät sanottavasti eroaneet, metsätilanomistajilla pieni myyntialttius näytti liittyvän keskimääräistä voimakkaampiin hinnannousun ja kysynnän vilkastumisen odotuksiin.

454. Metsänomistajajärjestöt ja informaatio-kanavat

Kaksi kolmasosaa Rannikkoalueen ja puolet Keski- ja Koillisalueen maanviljelijämetsänomis-

tajista pitivät metsänhoitoyhdistyksen toimintaa kannatettavana.

Pienen myyntialttiuteen liittyi passiivinen suhtautuminen tuottajajärjestöihin ja metsänomistajien yhteistoimintaan sekä metsänhoitoyhdistyksen toiminnan vähäisin kannatus.

Sanoma- ja aikakauslehdistö osoittautui informaatiolähteeksi, josta suurin osa metsänomistajista sanoi saaneensa tärkeitä metsätaloutta koskevia tietoja; osuudet myyntialttiusryhmittäin olivat: pienen myyntialttiuden ryhmä 83 % ja keskimääräisen ja suuren myyntialttiuden ryhmät 85 %. Vain 51 % pienen myyntialttiuden ryhmän metsänomistajista katsoi saaneensa tärkeitä metsätaloutta koskevia tietoja neuvonta-organisaatioilta. Vastaava osuus keskimääräisen myyntialttiuden ryhmästä oli 69 % ja suuren 85 %. Pienen myyntialttiuden ryhmän metsänomistajista 32 %, 44 % keskimääräisen ja 48 % suuren myyntialttiuden ryhmän metsänomistajista kertoi saaneensa tärkeitä metsätaloutta koskevia tietoja keskusteluista raakapuun ostajia edustavien metsämammattimien kanssa.

Taulukko 31. Raakapuun a) hintaan ja b) kysyntään kohdistuvat odotukset metsänomistaja- ja myyntialttiusryhmittäin

Table 31. Percentage of forest owners distributed according to their expectations concerning the price of and demand for roundwood, by owner and sales-propensity groups

a) Raakapuun hinta Expected trend in price of roundwood	Maanviljelijät Farmers		Metsätilanomistajat Non-farmers			
	Myyntialttius Sales propensity					
	P LA	K A	S AA	P LA	K A	S AA
nousee - rising	41	46	54	57	41	39
pysyy ennallaan - stable	47	35	29	36	50	38
laskee - falling	12	19	17	7	9	23
	100	100	100	100	100	100
b) Raakapuun kysyntä Expected trend in demand for roundwood						
vilkastuu - increasing	59	63	56	60	52	53
pysyy ennallaan - stable	40	35	42	29	48	47
laimenee - decreasing	1	2	2	11	0	0
	100	100	100	100	100	100

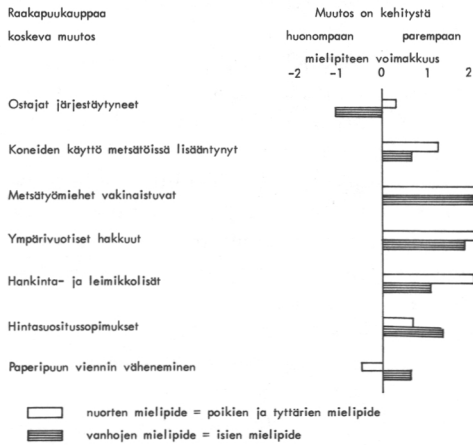
Taulukko 32. Maanviljelijämetsänomistajien asennoituminen metsänhoito-yhdistysten toimintaan alueositteittain ja myyntialttiusryhmittäin

Table 32. Percentage of farm-forest owners distributed according to their attitude towards forestry associations, by regions and sales-propensity groups

Väittäjä Statement	Asenne Attitude	Rannikkoalue Coastal region		Keskialue Central region			Koillisalue North-eastern region			Koko alue Total area			
		Myyntialttius - Sales propensity											
		P LA	K A	S AA	P LA	K A	S AA	P LA	K A	S AA	P LA	K A	S AA
Metsänhoitoyhdistyksen toiminta ei ole eri- tyisen kannatettavaa Forestry associations are not worth support- ing	S A	24	21	24	46	35	25	50	40	37	40	30	25
	ES NO	9	17	6	12	17	11	0	0	13	10	16	11
	E DA	67	62	70	42	48	64	50	60	50	50	54	64
		100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100

46. Sukupolvien väliset mielipide-erot

Sukupolvien välisten mielipide-erojen selvittämiseksi haastateltiin mikäli mahdollista paitsi metsänomistajaa myös hänen yli 18-vuotiasta perillistään tai tilan vanhaa isäntää. Analysointikelpoisia vertailupareja kertyi kaikkiaan vain 30 kpl, joten seuraavassa esitetyt keskeisimmät metsä- ja puutaloutta koskevat asenne-erot on saatu hyvin suppean aineiston perusteella.

Nuoret suhtautuivat 1960-luvulla tapahtuneeseen metsä- ja puutalouden kehitykseen keskimäärin myönteisemmin kuin vanhemmat. Ostajien järjestäytymistä, jota vanhat metsänomistajat pitivät huonona suuntauksena, nuoret pitivät kehityksenä hyvään suuntaan (joskin lievästi). Samoin nuorten suhtautuminen metsätöiden koneellistamiseen oli myönteisempi kuin vanhempien. Oheisesta asetelmasta ilmenee edelleen, että hintasuositussopimuksiin ja paperipuun viennin vähenemiseen nuoret sen sijaan suhtautuivat selvästi kielteisemmin kuin vanhemmat.

Nuoret ja vanhat metsänomistajat asennoituivat metsänviljelyyn ja raakapuun myyntiin eri tavoin: 48 % nuorista ja 33 % vanhoista katsoi metsänviljelyn epäonnistuvan liian usein. 41 % nuorista ja 65 % vanhoista katsoi oikeaksi myydä raakapuuta niin usein kuin mahdollista. Nuorten asennoituminen saattaa olla osoitus kasvavasta kriittisyydestä taloutta koskevassa päätöksenteossa ja liiketaloudellisen ajattelun voimistumisesta. Tulevaisuudessa myyjät suhtautunevat raakapuukauppaan enemmän laskelmoiden.

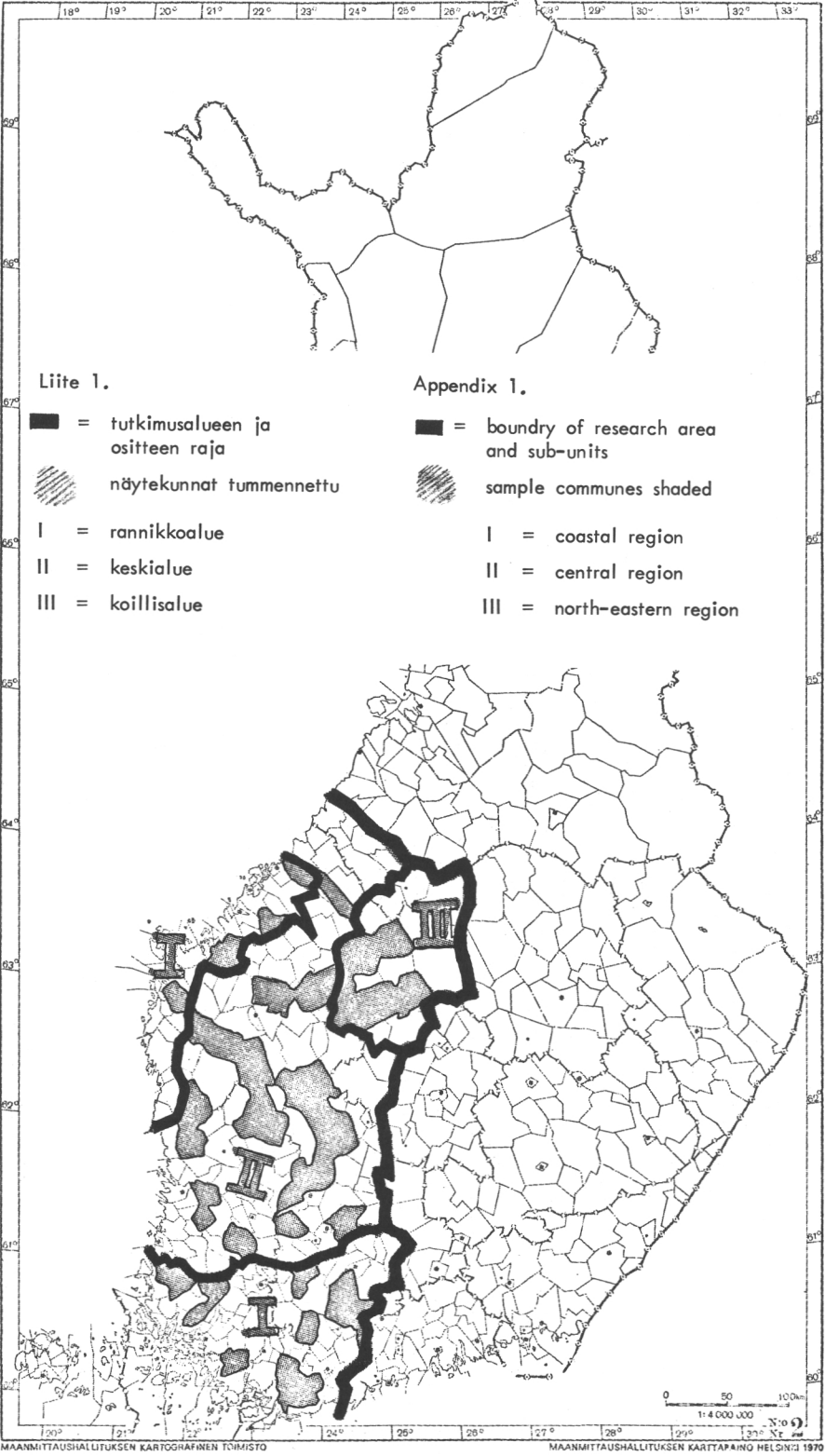
Taulukko 33. Nuoren ja vanhan sukupolven asennoituminen a) metsänviljelyyn ja b) raakapuun myyntiin

Table 33. Percentage of young and old forest owners distributed according to their attitude towards artificial regeneration and selling timber

Väittämä Statement	Asenne Attitude	Nuoret Young forest owners	Vanhat Old forest owners
a) Metsänviljely epäonnistuu aivan liian usein Artificial regeneration fails far too often	S	48	33
	A		
	ES NO	15	15
b) On oikein myydä raakapuuta niin usein kuin mahdollista It is best to sell timber as often as possible	E	37	52
	DA		
	S	100	100
	A	41	65
	ES NO	4	12
	E	55	23
	DA		
		100	100

KIRJALLISET LÄHTEET – BIBLIOGRAPHY

- ERVASTI, SEPPÖ, HEIKINHEIMO, LAURI, KUUSELA, KULLERVO ja MÄKINEN VEIKKO. 1970. Forestry and forest industry production alternatives in Finland, 1970–2015. *Folia Forestalia* 88. Helsinki.
- ESKOLA, ANTTI. 1962. Sosiologian tutkimusmenetelmät I & II. Porvoo–Helsinki.
- HAHTOLA, KAUKO. 1967. Hankintahakkuut ja maatilakokonaisuus. Delivery cuts of timber in farm management. *Työtehoseuran julkaisuja* 114. Helsinki.
- HAHTOLA, KAUKO. 1967. Maatilametsätalouden yhteys taloudelliseen ja sosiaaliseen ympäristöön. Summary: Farm forestry and its socio-economic environment. *Acta Forestalia Fennica* 84. Helsinki.
- JÄRVELÄINEN, VELI-PEKKA, 1971. Factors influencing silvicultural activity. A study of the influence of attitudes, individual farm backgrounds and regional conditions on the silvicultural activity of forest owners in Karstula and Jämsä, Finland. Tiivistelmä: Metsänhoidolliseen toimintaan vaikuttavat tekijät. Tutkimus asenteiden, tilakohtaisten taustaedellytysten ja alueellisten edellytysten vaikutuksesta metsänomistajan metsänhoidolliseen toimintaan Karstulassa ja Jämsässä. *Metsäntutkimuslaitoksen julkaisuja* 73.2. Helsinki.
- KOSKINEN, TARMO. 1969. Uutuustiedon leviäminen ja kanavoituminen yhteisössä. Tampereen Yliopiston tutkimuslaitos. *D. Tiedotteita no. 29*. Tampere.
- RIIHINEN, OLAVI. 1965. Teollistuvan yhteiskunnan alueellinen erilaistuneisuus. Summary: Regional differentiation of industrial Society. *Sosiaalipoliittisen Yhdistyksen Tutkimuksia*, 13. Kuopio.
- RIIHINEN, PÄIVIÖ. 1970. The forest owner and his attitudes toward forestry promotion. A study based on forest owners in Ostrobothnia, Finland. Metsänomistaja ja hänen asenteensa metsätalouden edistymiseen - Pohjanmaan metsänomistajiin perustuva tutkimus. *Acta Forestalia Fennica*, 109. Helsinki.

Liite 2.

YMT-70

HAASTATTELIJA LIIMATAINEN ANTERO.....

Haastattelu no ...11.....

PÄIVÄYS ...3./4... 1970

1-3. Haastattelu alkoi klo ...13:25..... NÄYTE no 273 [_ _ _]

4. Kunta TEOLL.aste ... [_]

5. Haastateltava SUURUUSLUOKKA ... [_]

Postiosoite

Esittely: Olen ja kokoan haastatteluja metsäntutkimuslaitoksessa suoritettavaan yksityismetsänomistajia koskevaan tieteelliseen tutkimukseen, jonka tarkoituksena on selvittää metsän asema omistajan taloudessa. Tutkimuksen onnistumisen kannalta on tärkeää saada Teidän oma käsityksenne asioista. Teidät on arvannon perusteella valittu haastateltavaksi. Antamanne tiedot käsitellään nimettöminä ja niitä käytetään vain tässä tutkimuksessa eikä tietoja anneta ulkopuolisille, joten toivon Teidän suhtautuvan kysymyksiin luottamuksellisesti.

7-13. Te omistatte maatalouslaskennan mukaan:

metsää (I-IV) [_ 10 _] ha

peltoa [_ _ _] ha

14-15. Ja olette itse hallinneet nykyistä metsälöänne⁴⁷....v. [_]

16-17. Miten olette saanut tilan hallintaanne? [_]

(jos useampia saantotapoja merkitään useampia rasteja)

① perinyt vanhemmilta tai sukulaisilta

② ostanut vanhemmilta tai sukulaisilta

3 ostanut vapailta markkinoilta

4 asutuslakien mukainen kauppa

5 muu saanto, mikä

Sitten pyytäisin Teitä vastaamaan seuraaviin kysymyksiin:

	kyllä	ei osaa ei sanaa	[_]
18. a) Luuletteko metsälön jäävän perheenne hallintaan elinajaksenne	③	2	1
b) Suunnitteletteko metsälön jättämistä jonkun perheen jäsenen hallintaan	⑥	5	4
c) Arveletteko, että perijät tulevat pitämään metsälön jatkuvasti hallussaan	⑨	8	7

Metsälön sijainti:

19-20. Miten pitkä matka on omistamaltanne metsälöltä lähimpään normaalisti koko vuoden käytössä olevaan sahaan?	...20...km	[_ _]
21-22. Entä lähimpään puumassatehtaaseen?	...90...km	[_ _]
23-24. Miten pitkä on kuljetusmatka kaukokuljetusreitin varteen keskimäärin Teidän metsälönne kohdalla? (Jos useissa palstoissa, eritellään)	...10...ha. 0,2...km,ha.....km,ha.....km	[_ _]

Millaisina pidätte puutavaran metsäkuljetusolosuhteita kohdallanne?

25. Ovatko ne:	[_ _]
1 erittäin hankalat	
2 melko hankalat	
3 normaalit	
④ melko helpot	
5 huomattavan helpot	

Entä miten pitkä matka on asunnostanne:

26-27. Lähimmälle metsäpalstallenne1... sataa m	[_ _]
28-29. Etäisimmälle metsäpalstallenne km	[_ _]
30-31. Lähimpään naapuriiin	...1 km sataa m	[_ _]
32-33. Lähimpään kirkonkylään	...19... km	[_ _]
34-35. Lähimpään kaupunkiin	...122... km	[_ _]

36-49. Millaisia tavoitteita asetatte metsänomistukselle?
 Pidättekö metsän tarjoamia (KORTTI A)

	ei lain- kaan	hie- man	melko	hyvin	
	t ä r k e ä n ä				
36. Työtilaisuuksia omalle työvoimalle tai koneille	0	1	②	3	[<u> </u>]
37. Tuloja perheen elatukseen	0	1	2	③	[<u> </u>]
38. Tuloja verojen maksamiseen	0	1	2	③	[<u> </u>]
39. Tuloja rakennusten peruskorjauksiin tai rakentamiseen tai asunnon ostamiseen	0	①	2	3	[<u> </u>]
40. tuloja maatalouskoneiden ja kotieläinten tai auton hankkimiseen	①	1	2	3	[<u> </u>]
41. Tuloja lainojen tai korkojen maksamiseen	0	①	2	3	[<u> </u>]
42. Turvaa lapsille tulevaisuudessa	0	1	②	3	[<u> </u>]
43. Tuloja matkailuun yms. virkistäytymiseen	①	1	2	3	[<u> </u>]
44. Tuloja maanostoon ja sisarosuuksien maksamiseen	0	①	2	3	[<u> </u>]
45. Tuloja TV:n, huonekalujen tai kodinkoneiden ostoon	0	1	②	3	[<u> </u>]
46. Turvaa pahan päivän varalta	0	1	②	3	[<u> </u>]
47. Tuloja lasten koulutukseen	①	1	2	3	[<u> </u>]
48. Tuloja perusparannuksiin (kuivatus, salaojitus, sähköistys jne.)	0	1	2	③	[<u> </u>]
49. Muita tavoitteita, mitä	0	1	2	3	[<u> </u>]

50-55. Mitä edellä mainituista metsänomistuksen tavoitteista pidätte tärkeimpänä?

50-51. Tärkeimpänä	no .48..	[<u> </u>]
52-53. Toiseksi tärkeimpänä	no .46..	[<u> </u>]
54-55. Vähiten tärkeänä	no .49..	[<u> </u>]

56-60. Sitten pyytäisin arvioimaan seuraavien säästämismuotojen edullisuutta. KORTTI A Arvioikaa edullisuus juuri omalla kohdallanne.

		ei lainkaan edullinen		erittäin edullinen	
--	--	--------------------------	--	-----------------------	--

56. Pankkiin säästäminen	0	1	2	③	(-)
57. Obligatioiden ostaminen	①	1	2	3	(-)
58. Säästäminen kasvavaan puustoon	0	1	②	3	(-)
59. Asunto-osakkeiden ostaminen	①	1	2	3	(-)
60. Säästäminen teollisuusosakkeisiin	①	1	2	3	(-)

61. Miten perustelisitte edullisimman valinnan ?
 Perustelu: ... 56 HELPPOHOITAINEN (_)

62. Miten perustelisitte epäedullisimman valinnan ?
 Perustelu:
 59 VAATII SUURIA PÄÄOMIA

63-70. Elävässä elämässä joudumme usein valitsemaan rahan eri käyttömuotojen välillä. Miten houkuttelevalta Teistä tuntuvat seuraavat sijoitusmuodot: KORTTI A .

		ei lainkaan houkuttelevalta		hyvin houkuttelevalta	
63. Viljelysmaan ostot	①	1	2	3	(-)
64. Sijoitukset maatalouden perusparannuksiin	①	1	2	3	(-)
65. Metsäpalojen ostot	0	1	②	3	(-)
66. Sijoitukset metsänparannus- ja hoitotöihin.	0	1	②	3	(-)
67. Sijoitukset maatalouden koneisiin	①	1	2	3	(-)
68. Sijoitukset muuhun elinkeinon	①	1	2	3	(-)
69. Lasten koulutus	0	①	2	3	(-)
70. Säästäminen	0	1	2	③	(-)

71-73. Mitä edellä mainituista sijoitusmuodoista pidätte

71. houkuttelevimpana no. 70 (-)
 72. toiseksi " no. 66 (-)
 73. vähiten houkuttelevana no. 63

74. Miten perustelisitte houkuttelevimmalta tuntuva vaihtoehdon ?
 Perustelu: ... KASVAA KORKOJA JA ON YÄRMÄSSÄ (_)
 TALLESSA

75. Miten perustelisitte vähiten houkuttelevan vaihtoehdon valinnan ?
 Perustelu: ... VAATII SUURIA SUMMIA (_)

76. Tuleeko metsään tehtävien sijoitusten (perusparannus- ja hoitotyöt) kannattavuus mielestänne tulevaisuudessa

- 1 huononemaan [_]
- 2 säilymään ennallaan vai
- ③ paranemaan

KYSYTÄÄN VAIN MAATILAMETSÄNOMISTAJILTA:

77. Te omistatte eräänlaisen kaksoisyrietyksen, omistatte sekä peltoa että metsää. Millainen on pellon merkitys mielestänne metsään verrattuna? Onko: [_]

- 1 pelto täysin toisarvoinen
- 2 pelto jokseenkin toisarvoinen
- ③ pelto ja metsä ovat periaatteessa saman arvoisia
- 4 metsä on jokseenkin toisarvoinen
- 5 metsä on täysin toisarvoinen

78. Miten arvelette tulevaisuudessa pellon ja metsän välisen merkityksen Teidän kohdallanne muuttuvan? Tuleeko: [_]

- 1 pellon merkitys kasvamaan
- 2 pellon ja metsän merkitys säilymään ennallaan
- ③ metsän merkitys kasvamaan

KYSYTÄÄN VAIN METSÄTILAN OMISTAJILTA:

77. Millainen asema metsällä on taloudessanne? Onko se: [_]

- 1 merkityksetön
- 2 pienten lisätulojen antaja
- 3 melko merkittävien tulojen antaja
- 4 merkittävien tulojen antaja
- 5 muuta, mitä

78. Miten arvelette metsän merkityksen Teidän kohdallanne tulevaisuudessa muuttuvan? Tuleeko: [_]

- 1 metsän merkitys pienenemään
- 2 metsän merkitys säilymään ennallaan
- 3 metsän merkitys kasvamaan

Esitän muutamia väittämiä metsätalouden alalta. Pyydän Teitä esittämään niistä mielipiteenne yksinomaan oman käsityksenne mukaisesti.

Käyttäkää oheiselle kortille merkittyjä vastausvaihtoehtoja. (KORTTI B)

	aivan jokseenkin ei osaa joksaa-aivan samaa mieltä sanoa eri mieltä				
	1	2	3	4	5 (_)
87 On vaikea tietää, onko metsässä myyntikelpoista puuta	1	2	3	4	⑤ (_)
88. Raakapuun ostajiin voi nykyisin luottaa.	⑤	4	3	2	1 (_)
89. Metsätöiden koneellistaminen heikentää metsänomistajan asemaa.	1	②	3	4	5 (_)
90. Metsiä saa nykyisin hakata aivan riittävän vapaasti.	5	4	3	②	1 (_)
91. Metsäteollisuus pyrkii syrjäyttämään metsänomistajan metsästään	1	2	3	4	⑤ (_)
92. Metsätyökoneet aiheuttavat suurta vahinkoa jäljelle jäävälle puustolle.	1	②	3	4	5 (_)
93. On aivan oikein myydä metsää niin usein kuin mahdollista.	5	4	3	②	1 (_)
94. Puun hinta on liian epävakaa	1	2	3	4	⑤ (_)
95. Arvopuuta tulee metsässä säästää	1	②	3	4	5 (_)
96. Myös pelkkien pinotavaraleimikoiden myynti kuuluu tavanomaiseen metsänkäyttöön.	5	④	3	2	1 (_)
97. Puuta ei milloinkaan pitäisi myydä siten, että joutuu uudistamaan metsän keinollisesti.	1	2	3	4	⑤ (_)
98. On väärin, että metsänomistajilta pidätetään avohakkauksen yhteydessä rahaa hakkuualan uudistamiseen.	1	2	3	④	5 (_)
99. Metsänviljely epäonnistuu aivan liian usein.	1	2	③	4	5 (_)
100. Metsänomistajat ovat aivan liian vähän kiinnostuneita metsäasioista.	5	4	3	②	1 (_)
101. Metsä on hakkuun jälkeen kovin epämieluisaa katseltavaa.	1	2	3	4	⑤ (_)
102. Taimikon hoitaminen on työlästä ja kannattomatonta.	1	2	3	4	⑤ (_)

	aivan jokseenkin ei osaa jokseenkin aivan		samaa mieltä sanoa eri mieltä					
103.Suomessa metsiä hakataan liian runsaasti.	1	②	3	4	5 (_)			
104.Metsänviljely on pitkällä tähtäimellä taloudellisesti erittäin edullista.	5	④	3	2	1 (_)			
105.Metsänhoitoyhdistystoiminta ei ole erityisen kannatettavaa.	1	2	3	④	5 (_)			
106.Puutavaran myyntituloja käytetään liian vähän metsien hoitoon ⑤		4	3	2	1 (_)			
107.Tilan metsät ovat silloin kunrossa kun järeää puuta on runsaasti.	1	2	3	④	5 (_)			
108.Metsiä pitäisi saada hakata vapaammin kuin mitä nykyisin on mahdollista.	1	2	3	4	⑤ (_)			
109.On vaikeaa saada yhteyttä ostajiin, kun haluaa myydä puuta.	1	2	3	4	⑤ (_)			
110.Metsien hoitoon ja käyttöön liittyviä neuvontatilaisuuksia on liian vähän.	⑤	4	3	2	1 (_)			
111.Neuvojat antavat usein risti-riitaisia tietoja.	1	2	③	4	5 (_)			
112.Metsien hoito kannattaa paremmin kuin maanviljelys/muu elink.	5	④	3	2	1 (_)			
113.Suomessa puustopääoma on vähentynyt huomattavasti.	1	2	③	4	5 (_)			
114.Puun myyminen kuuluu aivan normaaliin metsänhoitoon.	5	④	3	2	1 (_)			
115-126. Puun korjuun ja kaupan alalla on tapahtunut 1960-luvulla monenlaisia muutoksia. Ovatko seuraavat muutokset kehitystä parempaan vai huonompaan suuntaan? Arvioikaa mielipiteenne voimakkuus KORTIN C asteikon mukaisesti.								
	paljon huonompaan			paljon parempaan				
115.Koneiden käyttö puunkorjuussa on lisääntynyt.	3	2	①	0	1	2	3	(_)
116.Ostajat ovat järjestäytyneet ja toimivat yhteistyössä.	3	②	1	0	1	2	3	(_)
117.Useina vuosina on solmittu hintasuositussopimuksia.	3	2	1	0	1	2	③	(_)
118.Pystymittaus on otettu monin paikoin käyttöön.	3	2	1	①	1	2	3	(_)

	paljon huonompaan					paljon parempaan	
119. Metsätyömiehet alkavat olla vakinaisia työntekijöitä.	3	2	①	0	1	2	3 (_)
120. Hakkuita suoritetaan yhä enemmän myös muina vuodenaikoina kuin talvella.	3	2	1	0	1	②	3 (_)
121. Metsänomistajien yhteistointa on lisääntynyt.	3	2	1	0	1	2	③ (_)
122. On otettu käyttöön leimikon laadun mukainen hinnoittelu.	3	2	1	0	1	2	③ (_)
123. Maksu tapahtuu yhä useammin pankin välityksellä.	3	2	1	0	1	②	3 (_)
124. On alettu maksaa ns. hankinta- ja leimikkolisää.	3	2	1	0	①	2	3 (_)
125. Vientiin voi myydä paperipuuta enää vain harvoin.	3	2	1	0	1	②	3 (_)
126. Lukuisat pienet sahat ovat lopettaneet toimintansa.	③	2	1	0	1	2	3 (_)
127. Miten usein olette keskimäärin myynyt raakapuuta ?							(_)

- ① joka vuosi
- 2 joka toinen vuosi
- 3 joka kolmas vuosi
- 4 joka neljäs vuosi
- 5 harvemmin kuin joka neljäs vuosi

128. Miten arvelette hakkaavanne metsäanne tulevaisuudessa ? (_)
 Entä milloin viimeksi SYKSY 1969
 Onko TEidän edullista :

- 3 hakata lähivuosina paljon
- 2 pyrkiä tasaisiin hakkuisiin
- ① säästää hakkuumahdollisuuksia

129-139. Entä miten käyttitte viimeksi saamanne metsärahat ?
 Pyydämme ainoastaan %-osuuksia.

129. Perheen elatukseen%	(_)
130. Verojen maksamiseen%	(_)
131. Rakennusten peruskorjauksiin, rakentamiseen tai asunnon hankkimiseen.%	(_)
132. Koneiden, koti-eläinten tai auton ostoon%	(_)
133. Lainojen lyhennyksiin tai korkojen maksuun%	(_)
134. Matkailuun yms. virkistäytymiseen%	(_)
135. Maanostoon tai sisärosuuksien maksamiseen%	(_)
136. TV:n, huonekalujen tai kodinkoneiden ostamiseen%	(_)
137. Lasten koulutukseen%	(_)
138. Perusparannuksiin (kuivatus, salaojitus, sähkö jne.%	(_)
139. Muihin tarkoituksiin, mihin..... SÄÄSTÖSSÄ.....	100%	(_)

140. Oletteko joskus tuntenut kärsineenne hyvin epäoikeudenmukaisesta kohtelusta puun myynnin yhteydessä ? [_]
 1 Kyllä ② Ei

141-149. Oletteko joskus kuitenkin tuntenut jääneenne epäoikeudenmukaisesti väkiväliölle puunostajien kanssa toimiessanne
 KORTTI A

Oliko kyseessä:	ei lainkaan			törkeä	
141. Kasvavan puuston vahingoittuminen	⊙	1	2	3	[_]
142. Aitojen säkkyminen	⊙	1	2	3	[_]
143. Tien vaurioituminen tai varastopaikan vuokra.	⊙	1	2	3	[_]
144. Maksujärjestelyt tai rahojen saanti yleensä.	0	①	2	3	[_]
145. Erimielisyys luovutusmittauksessa	⊙	1	2	3	[_]
146. Erimielisyys laatuluokittelussa	⊙	1	2	3	[_]
147. Erimielisyys myydyistä puista (koskee vain pystykauppoja)	⊙	1	2	3	[_]
148. Ostajan ylimielinen suhtautuminen yleensä	⊙	1	2	3	[_]
149. Muu tilanne, mikä.....	0	1	2	3	[_]

150. Onko mielestänne varmempaa käyttää myyjän tai muuta ammattimiestä leimaajana kuin antaa ostajan ammattimiehen leimata ?
 ① Kyllä 2 Ei [_]

151. Käytättekö luovutusmittauksen yhteydessä yleensä apunanne metsäammattimiestä ?
 1 Kyllä ② Ei [_]

152. Olisiko mielestänne metsänomistajien edun kannalta varmintaa saattaa puukauppa nykyistä laajemmin puolueettomien elinten valvontaan ?
 ① Kyllä 2 Ei [_]

153-154. Miten muistatte viime vuosina myymänne puumäärät ?
 Kuinka paljon olette myynyt viitenä viime hakkuuvuonna. [_]

	HAVUTUKIT	KOIVUTUKIT	HAVUPAP.	LEHTIPAP.	HALOT	KOTITARVE
65/66	n. 400	} Tukat Pinopuu 60. 200...
66/67	n. 400	
67/68	
68/69	400	
69/70	450	
Kerroin	0.043	0.034	0.72	0.63	0.5	=km:nä: 4/4/v

155. Oletteko tähän mennessä tehnyt yleensä (_)
 ① hankintakaupan vai
 2 pystykaupan
156. Kumman kaupanuodon uskotte olevan itsellenne soveliaamman (_)
 tulevaisuudessa ?
 ① hankintakaupan vai
 2 pystykaupan
157. Millaista on mielestänne puun ostajien ostotoiminta ? (_)
 Onko se:
 1 erittäin aktiivista
 ② aktiivista
 3 normaalia
 4 laineakkoa
 5 aivan liian laineata
158. Miten arvelette puun hinnan muuttuvan tulevaisuudessa (_)
 verrattuna yleensä muiden hyödykkeiden hintaan ?
 Tuleeko se :
 1 nousemaan
 ② säilymään ennallaan
 3 laskemaan
159. Entä miten arvelette paikkakuntanne puun kysynnän muuttuvan (_)
 tulevaisuudessa ?
 Tuleeko se :
 1 vilkastumaan
 ② säilymään ennallaan
 3 laimenemaan
167. Mitä arvelette metsänhoitoyhdistystoiminnasta yleensä ? (_)
 Onko se :
 1 aivan tarpeetonta
 2 melko tarpeetonta
 3 melko hyödyllistä
 ④ hyvin hyödyllistä
168. Onko Teille tuottanut vaikeuksia saada haluamaanne aikaan (_)
 puunkorjuussa tarvittavaa työvoimaa ?
 1 Kyllä ② Ei
169. Entä onko metsänviljelyssä tarvittavan työvoiman hankin- (_)
 nassa ollut vaikeuksia ?
 1 Kyllä ② Ei
170. Oletteko saanut haluamaanne ammattiavun puukauppoja koske- (_)
 vissa asioissa Teitä tyydyttävällä tavalla
 ① Kyllä 2 Ei
171. Entä oletteko saanut leimaajan aina silloin kun olette (_)
 halunnut ? (Luonnollisesti kohtuullisen tilausajan jälkeen)
 ① Kyllä 2 Ei
172. Oletteko saanut tarvitsemanne metsänviljelymateriaalin (_)
 ajallaan ?
 ① Kyllä 2 Ei

173-182. Mistä olette saanut tärkeimmät metsätaloutta koskevat tiedonne? Arvioikaa jokaisen vaihtoehdon tärkeys käyttämällä kortilla B olevaa asteikkoa.

	En ole saanut tärkeitä tietoja			Olen saanut tärkeitä tietoja		
173.	Keskusteluista naapurien ja tuttavien kanssa	2	1	0	1	② [_]
174.	Keskusteluista maatalousneuvojen kanssa	2	1	0	①	2 [_]
175.	0 malta isältä Sanoma- ja aikakauslehdistä	② 2	1 1	0 0	1 1	2 ② [_]
176.	Keskusteluista mhy:n ja piirimetsälautakuntien neuvojen kanssa	2	1	0	①	2 [_]
177.	Neuvontajärjestöjen opaskirjoista	2	1	0	①	2 [_]
178.	Omasta kokemuksesta	2	1	0	1	② [_]
179.	Keskusteluista ostajien metsäammattimiesten kanssa	2	1	0	1	② [_]
180.	Näyttelyistä, messuilta yms.	2	1	①	1	2 [_]
181.	Erilaisilta metsätaloudellisilta kursseilta	②	1	0	1	2 [_]
182.	Radiosta ja televisiosta	2	1	0	1	② [_]
183-188.	Mikä edellä mainituista tiedonlähteistä kokemuksenne mukaan					
183-184.	on paras	..178..	(merkitään joku em. numeroista)			[_]
185-186.	entä toiseksi paras	175	"	"	"	[_]
187-188.	ja mikä on huonoin	181	"	"	"	[_]
189-192.	Entä mitä tietolähteitä käytätte hyväksenne puukauppoja koskevissa asioissa?					
189-190.	tärkein	...175.....				[_]
191-192.	toiseksi tärkein	..182.....				[_]

193-202. Millaisena täälläpäin pidetään sellaista metsänomistajaa, joka antaa metsänsä kasvaa eikä näytä sille kirvestä laisinkaan ?

193	SÄÄSTÄVÄINEN	___	___	___	___	___	___	___	___	: TUHLAAVAINEN	[-]
194	AHKERA	___	___	___	___	___	___	___	___	: LAISKA	[-]
195	AJATTELEE	___	___	___	___	___	___	___	___	: EI AJATTELE	[-]
	LAPSIAAN	___	___	___	___	___	___	___	___	: LAPSIAAN	[-]
196	UUDENAIKAINEN	___	___	___	___	___	___	___	___	: VANHANAIKAINEN	[-]
197	ESIMERKIKSI	___	___	___	___	___	___	___	___	: ESIMERKIKSI	[-]
	KELPAAVA	___	___	___	___	___	___	___	___	: KELPAAMATON	[-]
198	TAITAVA	___	___	___	___	___	___	___	___	: TAITOTON	[-]
199	KÖYHÄ	___	___	___	___	___	___	___	___	: RIKAS	[-]
200	OSAAVA	___	___	___	___	___	___	___	___	: VÄHÄN OSAAVA	[-]
201	VASTUUNTUNTOINEN	___	___	___	___	___	___	___	___	: VASTUUNTUNNOTON	[-]
202	VOIMAKAS	___	___	___	___	___	___	___	___	: HEIKKO	[-]

203-212. Entä millaisena täälläpäin pidetään metsänomistajaa, joka hoitaa metsänsä hakkaamalla sitä voimakkaasti sekä harjoittamalla voimaperäistä metsänviljelyä ?

203	SÄÄSTÄVÄINEN	___	___	___	___	___	___	___	___	: TUHLAAVAINEN	[-]
204	AHKERA	___	___	___	___	___	___	___	___	: LAISKA	[-]
205	AJATTELEE	___	___	___	___	___	___	___	___	: EI AJATTELE	[-]
	LAPSIAAN	___	___	___	___	___	___	___	___	: LAPSIAAN	[-]
206	UUDENAIKAINEN	___	___	___	___	___	___	___	___	: VANHANAIKAINEN	[-]
207	ESIMERKIKSI	___	___	___	___	___	___	___	___	: ESIMERKIKSI	[-]
	KELPAAVA	___	___	___	___	___	___	___	___	: KELPAAMATON	[-]
208	TAITAVA	___	___	___	___	___	___	___	___	: TAITOTON	[-]
209	KÖYHÄ	___	___	___	___	___	___	___	___	: RIKAS	[-]
210	OSAAVA	___	___	___	___	___	___	___	___	: VÄHÄN OSAAVA	[-]
211	VASTUUNTUNTOINEN	___	___	___	___	___	___	___	___	: VASTUUNTUNNOTON	[-]
212	VOIMAKAS	___	___	___	___	___	___	___	___	: HEIKKO	[-]

213. Entä millaisia metsänomistajat sitten ovat täälläpäin ?

SELLAISIA JOTKA HOITAVAT METSÄÄNSÄ	SITÄ PALJON HAKKAMATTA	___	___	___	___	___	___	___	___	: EI KIRVESTÄ METSÄSSÄÄN	[-]
SELLAISIA JOTKA KÄYTTÄVÄT VOIMAKKAAS-											

214. SITTE SIIRRYMME TEITÄ ITSEÄNNE KOSKEVIIN KYSYMYKSIIN:

JOS näiden portaiden ylimmällä askelmalla olisi metsänomistaja, joka hakkaa metsänsä erittäin rohkeasti (lähellä metsän rauhottamisen rajaa) ja alimmalla askelmalla metsänomistaja, joka hakkaa metsänsä erittäin vähän, niin mille portaille sijoittaisitte itsemme ?

	[-]
X	

215

Entä jos näiden portaiden ylimmällä askelmalla olisi aktiivinen tuottajajärjestön kannattaja ja alimmalla metsänomistaja, joka ei laisinkaan ole kiinnostunut tuottajajärjestöistä, niin mille portaalle sijoittaisitte itsenne?

X

[_]

216

Jos taas näiden portaiden ylimmällä askelmalla on innokas metsänomistajien yhteistoiminnan kannattaja ja alimmalla suurin vastustaja, niin mille portaalle sijoittaisitte itsenne?

X

[_]

LOPUKSI TIEDUSTELEN VIELÄ HENKILÖTIETOJANNE:

217

Mikä on ikänne? 1 alle 20 vuotta
 2 20 - 29 "
 3 30 - 39 "
 4 40 - 49 "
 5 50 - 59 "
 ⑥ 60 - 69 "
 7 70 - 79 "
 8 yli 80 "

[_]

Entä perheenne koko?

218

aikuisia ..2... kpl

[_]

219

lapsia1.... "

[_]

220

lapsista alle 15 vuotiaita kpl

[_]

221

Mitä kouluja olette käynyt?

[_]

222

① kansakoulu

Puoliso

①

[_]

2 ammattikoulu tai muu kansakoulupohjainen ammattitutkinto

2

3 keskkoulu

3

4 keskkoulupohjainen ammattitutkinto

4

5 ylioppilas

5

6 ylioppilas pohjainen ammattitutkinto

6

7 akateeminen loppututkinto

7

223

Mikä on nykyinen ammattinne ? (ellei Teillä tällä hetkellä ole ammattia, merkitään entinen)

[_]

.....MAANVILJELIJÄ.....

- 224 Miten monta vuotta olette kouluttanut lapsianne ? [_]
 (ei oppivelvollisuuskouluja)
 - ensimmäistä vuotta toista vuotta
 - kolmatta vuotta neljättä vuotta
 - viidettä vuotta kuudetta vuotta
- Yhteensä vuotta
- 225 Onko kotitaloudessanne : pölynimuri [_] [_]
 jääkaappi [_]
 pesukone [_]
 pakastearkku [_]
 astianpesukone [_]
 ei mitään [_]
- 226 Entä onko Teillä xradio [_] [_]
 puhelin [_]
 televisio [_]
 auto [_]
 ei mitään [_]
- 227 Onko asunnossanne sähkö [_] [_]
 vesijohto [_]
 xviemäri [_]
 ei mitään [_]
- 228 Miten monta tilattua sanomalehteä ja aikakauslehteä
 tulee perheeseen tällä hetkellä ...3... kpl. [_]
- 229 Miten usein tapaatte naapureita tai tuttavita muutoin kuin
 puhtaasti työasioissa ? (kysymyksessä tarkoitettuun tapaa-
 miseen liittyy keskustelu ko. henkilön kanssa) [_]
 7 useita kertoja päivässä
 6 noin kerran päivässä
 ⑤ lähes joka päivä
 4 ainakin kerran viikossa
 3 joitakin kertoja kuussa
 2 noin kerran kuussa
 1 harvemmin kuin kerran kuussa
- 230 Milloin viimeksi2.4.1970 [_]

K I I T O K S E T

Haastattelu päättyi klo. 15.48 ja kesti siten ..2..tuntia. 23..min.
 Kuljettu matka ...17... km

Metsälön sijaitsemiskunta
Metsälön omistaja
Tarkka postiosoite
(osoite, josta omistajan voi tavoittaa)

Paikallistuntemukseni perusteella voin sanoa, että yllämainitun tilan metsät (veroluokat I-V) jakautuvat seuraavasti:

1. Uudistusalat, taimikko- ja riukuvaiheenmetsät (____)
(rengasta oikea vaihtoehto)

1. alle	10 %	6.	30-34.9 %
2.	10-14.9 %	7.	35-39.9 %
3.	15-19.9 %	8.	40-44.4 %
4.	20-24.9 %	9.	yli 45 %
⑤	25-29.9 %		

11. Uudismetsityksen tuloksena syntynyttä edellä kohdassa 1. tarkoitettua nuorta metsää on tilan kokonaismetsäpinta-alasta (sama perusarvo kuin edellä kohdassa 1.) (____)

5 %

2. Tilan metsistä on harvennus-, väljennys- tai päätehakkuihin käsiteltävissä olevaa tai harvennus-/väljennyshakkuihin käsiteltyä metsää (____)

1. alle	10 %	6.	50-59.9 %
2.	10-19.9 %	⑦	60-69.9 %
3.	20-29.9 %	8.	70-79.9 %
4.	30-39.9 %	9.	80-89.9 %
5.	40-49.9 %		

22. Tilan metsistä on yli-ikäisiä (= kasvupaikan normaalin kiertoajan ylittäneitä) (____)

1. alle	5 %	6.	25-29.9 %
2.	5-9.9 %	⑦	30-34.9 %
3.	10-14.9 %	8.	35-39.9 %
4.	15-19.9 %	9.	yli 40 %
5.	20-24.9 %		

3. Tilan metsistä on vajaatuottoisia (hakamaita, lepikoita) (____)

①	alle	10 %
2.	10-19.9 %	
3.	20-29.9 %	
4.	30-39.9 %	
5.	yli 40 %	

4. Tähän kysymykseen voit vastata ensivaikutelmasi perusteella - turhia miettimättä. Kokemukseni perusteella pitäisin yllä mainittua metsänomistajaa:

1. erittäin halukkaana 3. melko haluttomana

② melko halukkaana 4. erittäin haluttomana puunmyyjänä (____)

[] en osaa sanoa

METSÄNTUTKIMUSLAITOS
Metsäekonomian osasto
Yksityismetsänomistajatutkimus

Näyte no (____)
(Koodimerkinnot tehdään tutkimuslaitoksessa)

Metsälönsijaitsemiskunta (____)

Metsänomistaja

Tarkka postiosoite
(osoite, josta omistajan voi tavoittaa)

Tämä tiedustelu koskee vuoden 1968 verotusta

Yllä mainitun tilanomistajan/perikunnan/ yhtymän jäsenten

0 verotettava kokonaistulo valtionverotuksessa on 1400 mk (____)

./ metsän laskettu puhdas tuotto358 mk (____)

1. Erotus (lasketaan tutkimuslaitoksessa) mk (____)

2. Kokonaisomaisuuden/perusteella maksuunpantu vero
Kaiken omaisuuden/ mk (____)

3. Kokonaistulon perusteella maksuunpantu vero mk (____)

4. Vähennyskelpoiset velat2996 mk (____)
(ei kiinteistösyitenkejä)

Lomakkeen täytti

_____ (nimi)

K I I T O S

- No 83 Ole Oskarsson: Pluspuiden fenotyypissä valinnassa sovellettuja valinnan asteita. Selection degrees used in the phenotypic selection of plus trees. 1,50
- No 84 Kari Keipi ja Otto Kekkonen: Calculations concerning the profitability of forest fertilization. Laskelmia metsän lannoituksen edullisuudesta. 2,—
- No 85 S.—E. Appelroth — Pertti Harstela: Tutkimuksia metsänviljelytyöstä I. Kourukuokka, kenttälapio, taimilaukku sekä istutuskoneet Heger ja LMD-1 istutettaessa kuusta peltoon. Studies on afforestation work I. The use of semi-circular hoe, the field spade, plant basket, plant bag and the Heger and LMD-1 tree planters in planting spruce in fields. 3,—
- No 86 Pertti Veckman: Metsäalan toimihenkilöiden koulutustarve 1970-luvulla. Educational requirements of professional forestry staff in the 1970s. 4,—
- No 87 Michael Jones and David Cope: Economics Research in the Finnish Forest Research Institute, 1969—1974. 4,—
- No 88 Seppo Ervasti, Lauri Heikinheimo, Kullervo Kuusela ja Veikko O. Mäkinen: Forestry and forest industry production alternatives in Finland, 1970—2015. 6,—
- No 89 Risto Sarvas: Establishment and registration of seed orchards. 2,—
- No 90 Terho Huttunen: Suomen puunkäyttö, poistuma ja metsätase vuosina 1968—70. Wood consumption, total drain and forest balance in Finland in 1968—70. 5,—
- No 91 Pertti Harstela ja Teemu Ruoste: Kokonaisten puiden esijuonto kaksirumpuvintturilla käytävä- ja riviharvennuksessa. Laitteiden ja menetelmien kehittelyä sekä tuotoskoikeita. Preliminary full-tree skidding by two-drum winch in strip and row thinning. 2,50
- No 92 Pentti Hakkila ja Pentti Rikkonen: Kuusitukit puumassan raaka-aineena. Spruce saw logs as raw material of pulp. 1,50
- No 93 Kari Löyttyniemi: Havupunkin ja kuusen neulaspunkin torjunta. Control of mites *Oligonychus ununguis* and *Nalepella haarlovi* var. *piceae-abietis*. 2,50
- No 94 Paavo Tiihonen: Puutavaralajitaulukot 5. Koivun uudet paperipuutaulukot. Sortimentafeln 5. Neue Papierholztafeln für Birke. 2,50
- No 95 Jorma Rajala: Nykymetsiköiden kasvuprosentti Suomen eteläpuoliskossa vuosina 1964—68. 2,50
- No 96 Metsätilastollinen vuosikirja 1969. Yearbook of forest statistics 1969. 8,—
- No 97 Juhani Numminen: Short-term forecasting of the total drain from Finland's forests. Suomen metsien kokonaispoistuman lyhytjaksainen ennustaminen. 1,50
- No 98 Juhani Nousiainen, Jukka Sorsa ja Paavo Tiihonen: Mänty- ja kuusitukkipuiden kuutiomismenetelmä. Eine Methode zur Massenermittlung von Kiefern- und Fichtenblochholz. 4,—
- 1971 No 99 Yrjö Vuokila: Harvennuskallit luontaisesti syntyneille männiköille ja kuusikoille. Gallringsmallar för icke planterade tall- och granbestånd i Finland. Thinning models for natural pine and spruce stands in Finland. 2,—
- No 100 Esko Leinonen ja Kalevi Pullinen: Tilavuuspaino-otanta kuitupuun mittauksessa. Green density sampling in pulpwood scaling. 2,—
- No 101 IUFRO, Section 31, Working Group 4: Forecasting in forestry and timber economy. 5,—
- No 102 Sulo Väänänen: Yksityismetsien kantohinnat hakkuuvuonna 1969/70. Stumpage prices in private forests during cutting season 1969/70. 1,—
- No 103 Matti Ahonen: Tutkimuksia kanto- ja juuripuun korjuusta I. Kokeilu puiden kaatamisesta juurakkoineen. Studies on the harvesting of stumps and roots in Finland I. Experiment with the felling of trees with their rootstock. 2,—
- No 104 Ole Oskarsson: Plusmetsiköiden valintaero ja jalostusvoiton ennuste. Selection differential and the estimation of genetic gain in plus stands. 1,50
- No 105 Pertti Harstela: Työjärjestyksen vaikutus tynkäkarsitun ja likipituisen kuusikuitupuun teossa. The effect of the sequence of work on the preparation of approximately 3-m, rough-limbed spruce pulpwood. 2,50
- No 106 Hannu Vehviläinen: Metsätyömiesten moottorisahakustannukset 1969—1970. Power-saw costs of forest workers in 1969—1970. 3,—
- No 107 Olli Uusvaara: Vaneritehtaan jätetuusta valmistetun hakkeen ominaisuuksista. On the properties of chips prepared from plywood plant waste. 2,50
- No 108 Pentti Hakkila: Puutavaran vaurioitumisesta leikkuuterää korjuutyössä käytettäessä. On the wood damage caused by shear blade in logging work. 2,—
- No 109 Metsänviljelykustannusten toimikunnan mietintö. Report of the committee on the costs of forest planting and seeding.
- No 110 Kullervo Kuusela — Alli Salovaara: Kainuun, Pohjois-Pohjanmaan, Koillis-Suomen ja Lapin metsävarat vuosina 1969—70. Forest resources in the Forestry Board Districts of Kainuu, Pohjois-Pohjanmaa, Koillis-Suomi and Lappi in 1969—70. 5,50

- No 111 Kauko Aho ja Klaus Rantapuu: Metsätraktorien veto- ja nousukyvyistä rinteessä.
On slope-elevation performance for forest tractors. 2,—
- No 112 Erkki Ahti: Maaveden jännityksen mittaamisesta tensiometrillä.
Use of tensiometer in measuring soil water tension. 1,—
- No 113 Olavi Huikari — Eero Paavilainen: Metsänparannustyöt ja luonnon moninaiskäyttö.
Forest improvement works and multiple use of nature. 2,—
- No 114 Jouko Virta: Yksityismetsänomistajien puunmyyntialttius Länsi-Suomessa vuonna 1970.
Timbers-sales propensity of private forest owners in western Finland in 1970. 6,—